

Segíteni a terv alapvető céljait

Ülést tartott a Szakszervezetek Országos Tanácsa

Pénteken reggel plenáris ülésre ült össze a Szakszervezetek Országos Tanácsa. Az ülést Brutyó János, a SZOT elnöke, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának póttagja nyitotta meg.

A napirend első pontjaként a Szakszervezetek Országos Tanácsa Virizlai Gyula SZOT-titkár előterjesztése alapján megvitatta a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának kongresszusi irányelveit. A dokumentummal kapcsolatos észrevételeket és javaslatokat, a SZOT eljuttatja a Párt Központi Bizottságához.

Ezután Beckl Sándor SZOT-titkár számolt be az idei népgazdasági terv teljesítéséről és a kongresszusi munkaverseny első felévi tapasztalatairól, valamint a további feladatokról. Emlékeztetett a SZOT-nak arra a határozatára, amely kimondta, hogy

a terv alapvető céljainak megvalósítására kell irányulnia a termelést segítő szakszervezeti munkának is,

Ugyanezt a célt tűzte maga elé a IX. pártkongresszus tiszteletére kezdeményezett munkaverseny is.

A kongresszusi munkaverseny eredménye ma már számokban is lemérhető. Az első nyolc hónapban az előző évhez képest meggyorsult a fejlődés üteme.

A SZOT titkára részletesen ismertette az eddigi kedvező termelési eredményeket, megállapította azonban azt is, hogy még mindig fordulnak elő kiesések, ami nem egyszer a vállalatok közti együttműködés akadójává vezethető vissza. Csak helyeselné, hogy a vállalatok egy része megfelelő anyagi ösztönzéssel is igyekezzék fokozni az exportot, helytelen azonban, hogy

egyes helyeken emiatt nem fordítottak elég gondot a

belföldi igények kielégítésére.

Örvendtes, hogy a brigádok vállalásai között egyre többször bukkan fel a minőség javítása. Igaz, az ilyen irányú fejlődést az is hátráltatta, hogy általában nem sikerült megfelelő anyagi és erkölcsi elismerést biztosítani azoknak a dolgozóknak, akik valóban lekiismereti ügynek tekintik a jó munkát. Ugyanakkor

a hanyagul dolgozókkal szemben sem történik meg minden esetben a szükséges elmarasztalás, pedig ez a jól dolgozók megbecsülése is megkívánna.

Hangsúlyozta Beckl Sándor, hogy itt nem általános hibáról van szó, hanem csupán arról, hogy egyes dolgozók nem teljesítik feladatukat elég lelkiismeretesen.

A szakszervezeti vezetők szervek — mondotta — megtárgyalták a kongresszusi munkaverseny tapasztalatait, vitáikat azonban gyakran nem követte a tennivalók konkrét meghatározása.

A vállalatok és az üzemek műszaki és gazdasági vezetőinek egy része még mindig külső szemlélője csupán a versenynek,

s többek között ez is oka annak, hogy kevés a munka- és üzemszervezésre, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek megjavítására, a szociális és kulturális lehetőségek bővítésére irányuló versenyvállalás.

Részletesen ismertette Beckl Sándor a munkások és alkalmazottak reáljövendelmét érintő intézkedéseket és ezek hatását, a létszámgazdálkodás hely-

zetét és a dolgozók áruforgasztására vonatkozó adatokat.

Hangsúlyozta, hogy ez év hátralevő részében még nagyobb mértékben kell érvényt szerezni annak az alapelvnek, hogy a verseny a terv teljesítésének eszköze. Ezért

a gazdasági vezetők a most következő termelési tanácskozásokon konkrétan mondják meg minden termelési kollektívának, hogy mit kívánnak tőlük a hátralevő hónapokban.

Hangsúlyozta Beckl Sándor, hogy a kongresszusi munkaverseny nem ér véget a IX. pártkongresszus tanácskozással. A verseny az egész év feladatainak jobb teljesítését tűzi ki célul, de megköveteli a következő évre való felkészülést is. A vállalati önállóság növekedésével párhuzamosan fel kell oldani a munkaver-

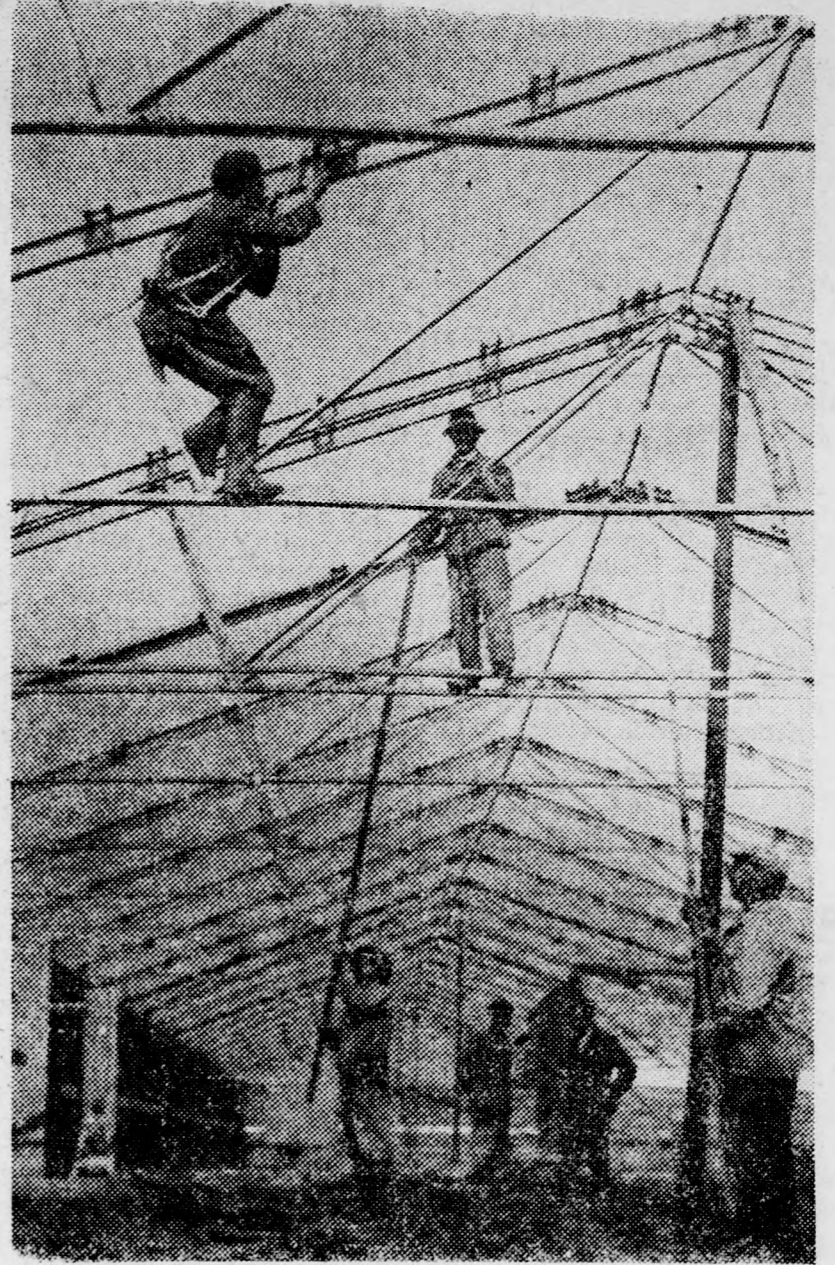
senyre vonatkozó központi megkötöttségeket. A jövőben a versenyformákat az alapszervezeteknek kell megválasztaniuk.

Bejelentette Beckl Sándor, hogy a SZOT titkársága, illetve elnöksége rövidesen megtárgyalja a Munka Törvénykönyve módosításával, valamint a kollektív szerződések rendszerével kapcsolatos tervezeteket.

A vállalati önállóság növekedése egyenesen megköveteli az üzemi demokrácia erősödését. Arra kell törekedni, hogy a termelési tanácskozások valóban a dolgozókkal való együttes vezetés érdemi fórumává váljanak — fejezte be beszámolóját Beckl Sándor.

A beszámoló a tanácsülés egyhangúlag tudomásul vette és állást foglalt az idei népgazdasági terv teljesítéséről, valamint a további feladatokról. (MTI)

ÉPÜL A CSIBENEVELŐ

A macsi Arany János Termelészövetkezetben 15 000 főről helyes csibenevelő épül. Hossza 90, szélessége 13 méter. Az épület hűsítő és tenyésztő nevelésére egyaránt alkalmas lesz. Mesterséges és természetes megvilágítású az épület, önetetével és önitatóval ellátva. A vasszerkezet szerelését most végzik az EM Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói (Foto: Kőszeghy György)

Múzeumi hónap

Ez év októberében is országwide megrendezik a múzeumi hónapot, amelynek során számos kiállítás, előadás közben tárják fel a múzeumokban folyó munkát a nagyközönség előtt.

Hajdú-Bihar megyében a múzeumi hónap ünnepélyes megnyitója szombaton délután 5 órakor lesz a Déli Múzeumban. Ekkor nyitják meg a Telepy Károly emlékkiállítását is.

Vasárnap, október 2-án Hajdúböszörményben, a Hajdúsági Múzeumban a Fazekas Mihály emlékkiállítás nyitják meg. Hajdúszoboszlón fürdő kiállítás kezdődik a művelődési házban. Püspökkladányban a Karacs Ferenc múzeumban a népi hímzések kiállítását tekintheti meg a közönség. Polgáron előadás hangzik el „Polgár és környéke a középkorban” címmel.

Megfelelő a férfiruha ellátás

A Férfiruha Nagykereskedelmi Vállalat felkészült az őszi-téli idényre.

A férfikonfekció új modelljeit a legújabb divat szerint készítette.

A konfekció kabátnál a mostani rövid divat lehetővé teszi, hogy a vásárlók 90—95 százaléká találnon méretének megfelelő átmeneti vagy télikabátot. Tavaly 14 000 szövet-szavcskabátot adtak el, az idén 24 000 kerül az üzletbe. (MTI)

Ülést tartott a Hazafias Népfront Országos Elnöksége

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának Elnöksége — a mozzalom budapesti és megyei bizottságai elnökeinek részvételével — pénteken ülést tartott, amelyen a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága IX. kongresszusának irányelveit vitatták meg.

Kállai Gyula, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa elnökének megnyitóját követően dr. Erdei Ferenc főtitkár mondtó bevezetőt. A vita során felszólt Balla János, dr. Bodóczy László, dr. Csernik József, Darvas József, dr. Erdy-Grúz Tibor, dr. Földi Mihály, dr. Harari Ferenc, Nagy Antal, Sin Lajos és Z. Nagy Ferenc.

Az ülésen részt vett és a vitában felszólt Kádár János elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára.

Az elnökség beható eszmecsere után kifejezésre juttatta helyeslését az irányelvekben megnyilvánuló politika alapvető kérdéseivel kapcsolatban. Hangsúlyozta, hogy az irányelvek céljaival egyetért és azokat támogatja. Elhatározta, hogy a vitában elhangzott észrevételeket és javaslatokat eljuttatja a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának. (MTI)

Nagyobb összefogással lehet gyorsítani az őszi munkát

A megyei operatív bizottság pénteken délelőtt Bartha János, a megyei tanács vb-elnökhelyettesének elnökletével ülést tartott, s az őszi szántással, vetéssel, betakarítással és szállítással, valamint alkatrészellátással kapcsolatos eredményeket, feladatokat tárgyalta meg. A tanácskozáson részt vett Harangi Sándor, a megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályának vezetője.

Bartha János tájékoztatta az operatív bizottságot az eddigi munkákról. Hangsúlyozta, hogy a kedvező időjárás jól kihasználta a termelőszövetkezetek az őszi munkában, s a kezdeti lassú ütem után az elmúlt hetekben már teljes kapacitással dolgoztak. Minden ember és gép munkájára fokozottan szükség van, mert az előzetes termésbecslések és az eddigi betakarítási eredmények azt mutatják, hogy kukoricából az elmúlt évihez hasonló termésre számíthatunk, a burgonya átlaga 70 mázsa körül alakul, s cukorrépából a tavalyi 191 mázsa rekordtermést meghaladó mennyiséget kell betakarítani. A tervezettnél jóval több burgonya átvétele, tárolása, illetve szállítása nagy gondot okoz jelenleg is a tiszteketben, s a veszteségmentes tárolás még mindig nincs mindenütt megoldva.

Az eddig végzett talajmunka és vetés több, mint az elmúlt esztendőben, s valamivel az országos átlag fölött van. Viszont a következő hetekben a feltételek rosszabbodásával kell számolni. Józsa János, az AGROKER vezetője az alkatrészellátásról, hiányokról adott tájékoztatást. A legfőbb hiba, hogy mintegy 900 darab gumibroncs hiányzik. Harangi Sándor, a megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályvezetője elmondta: mindazoknak a vállalatoknak, gazdaságoknak összefogására, fokozott támogatására van szükség az őszi munkák sikeres elvégzése érdekében, amelyek valamilyen formában kapcsolatban vannak és segíteni tudják a mezőgazdaságot. Jóval több terményt kell hazaszállítani, másrészt fontos, hogy indokoltan ne húzódjon át anynyi munka tavaszra, mint az elmúlt két esztendőben. A betakarítás nagymértékben befolyásolja 1966. évi tervteljesítésünket.

Arra kérte a gazdaságokat, szakembereket, vezetőket, hogy az elmúlt hetekben tapasztalt lendülettel dolgozzanak tovább. Biztosítsák a munka fo-

lyamatosságát, figyeljenek a kifogástalan minőségre, de ne kapkodjanak, ne teremtsenek ideges légkört. A munkák gyorsítására sokkal több feltelet biztosítva van, mint amit eddig kihasználtak, s a teljesítmény elsősorban a kettős műszak szervezésével, az üzemek jobb együttműködésével növelhető.

Az operatív bizottság elfogadott határozatában megállapította: jó ütemben haladt eddig a betakarítás és a vetés, a munkák azonban torlódnak, szükség van a magasabb fokú szervezésre, kooperációra.

Ahol kézi munkaerő probléma van, a termelő üzemek vezetői mindenképp a belső munkaerő tartalékokat kutasák fel, kérjék a KISZ-szervezetek segítségét, vegyék igénybe a diák fiatalok vállalkozását, elsősorban szombati és vasárnap munkáját, de más napokon is számíthatnak rájuk.

A legnagyobb gond a szállítási ezekben a hetekben. Viszont nagyon kevés a kettős műszakban üzemelő traktorok száma. Az AKÖV szombatra és vasárnapra bizonyos számú tehergépkocsit tud a tsz-ek rendelkezésére bocsátani.

Nagymértékben segít az átvételi gondokon, hogy október 15-től a cukorgyárak megkezdik a répa prizmázását.

Tanácskozott a földművesszövetkezetek megyei választmánya

(Tudósítónktól)

Pénteken délelőtt ülésezett a szövetkezeti mozgalom legmagasabb megyei testülete: a választmány.

Az ülést Stozicski Ferenc, a szövetkezetek megyei központja igazgatójának elnöke nyitotta meg. Első napirendi pontként Szántó Imre kereskedelmi főosztályvezető előterjesztésének alapján vitatták meg a szövetkezeti kereskedelmi és vendéglátóipari tervek teljesítését és az áruellátás helyzetét a megyében. A választmány megállapította, hogy a megye szövetkezeti kereskedelmi jelentős eredményeket ért el, ám számos községben javítani kell a kereskedelmi dolgozók szakképzettségét. Bővült a földművesszövetkezetek és ktsz-ek kapcsolata is az áruellátás tekintetében.

Az első napirendi pont vitájában számosan szóltak a szövetkezeti belső ellenőrzés tartalmi megjavításáról. Dr. Medveczky Lajos, a KPVD SZ megyei titkára felhívta a figyelmet, hogy a szövetkezeti kereskedelem tovább fokozhatja a falvak jó áruellátását.

A második napirendi pontban Fekete Imrénének a MÉK igazgatójának előterjesztését vitatta meg a választmány. A megyei választmány megállapította, hogy a MÉK és a termelőszövetkezetek között jelentősen javult a kapcsolat. Ezt bizonyítja, hogy az 1967. évi szerződéseketekben Hajdú-Bihar megye a második. Az előterjesztés kellő hangsúllyal foglalkozott a burgonyafelvásárlás helyzetével. A megyében 3300—3500 vagon burgonyát kell felvásárolni. A tárolást a földművesszövetkezetek és termelőszövetkezetek vállelve oldják meg és napjainkig 2330 vagon burgonya van tárolva.

Harmadik napirendi pontként a földművesszövetkezeti beruházás és hálozatfejlesztés harmadik ötéves tervének irányelveit tárgyalta meg a választmány.

A választmányi ülésen számos hozzászólás és javaslat hangzott el.

Végezetül Farkas István, szövetkezetpolitikai főosztályvezető előterjesztésére a választmány 12 tagú takarékszövetkezeti szakbizottságot választott, amely a megyei választmány mellett fog tevékenykedni.

Balla Lajos

Kalóztámadás kubai kikötő ellen

Csütörtökön Kuba északi partjai ellen egy, az Egyesült Államok irányából érkező kétfoldos repülőgép bombázást hajtott végre. A támadás nyilvánvalóan egy építőerő ellen irányult, szennyezésre azonban csak egy bomba robbant. A többi fel nem robbant bombát Tarafa kikötő közelében találták meg. (ADN)

Rieggel kiutasították

Nicolas H. Riegg amerikai állampolgárt kiutasították a Szovjetunióból ellenséges propaganda és szovjet-ellenes irodalom terjesztése miatt. Riegg-et az év szeptemberében Harkovban érték tetten. (MTI)

Koreai nyilatkozat az internált halászok ügyében

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminisztériumának szóvivője nyilatkozatban hangsúlyozta, hogy a japán kormány érvénytelenül internálta a KNDK egyik halászhajóját és annak legénységét a szinomoszeki kikötőben, majd különböző politikai intrikák után szeptember 28-án a legénység több tagját átadta a dél-koreai bábrendszernek.

A szóvivő rámutatott, a nyilatkozat hangsúlyozza a japán hatóságoknak nincs joguk visszatartani a KNDK halászhajóját, nincs joguk vallatni és elítélni a halászokat. (MTI)

Interpelláció

Szociáldemokraták parlamenti frakciója bejelentette, hogy a Bundestag legközelebbi interpellációs napján a következő két kérdést fogja feltenni:

1. Igaz-e, hogy az Erhard kancellár washingtoni utazásával kapcsolatban bérlet különrepülőgép költségei 140 ezer nyugatnémet márkát jelentettek?
2. Milyen politikai haszon származott abból, hogy a delegációt a washingtoni utazásra elkísérte a kancellár felesége, leánya és veje, valamint a miniszterek feleségei. (MTI)

Vietnami tiltakozás

A VDK külügyminisztériumának szóvivője nyilatkozatot tett közzé, amelyben erőteljesen tiltakozott az ellen, hogy az amerikai agresszorok folytatják a mérgező vegyianyagok felhasználását a demilitarizált övezetben, és B-52-es stratégiai bombázók újabb támadásokat hajtanak végre.

A VDK követeli ezeknek az agressziós cselekedeteknek azonnali beszüntetését, az amerikai csapatok kivonását Dél-Vietnamból és az 1954-es genfi megállapodások tiszteletben tartását. (MTI)

Befejeződött a bizonyítás a Novak-perben

Franz Novak perében pénteken befejeződött a bizonyítási eljárás. Az utolsó kihallgatott tanú Horst Grell, egykori SS-tiszt és a budapesti német követség tanácsosa volt, aki ellen jelenleg Nyugat-Németországban gyilkosságban való bűnrészesség miatt folyik eljárás. A tanú kijelentette, hogy Novak az Eichmann-féle egységnek — amely Budapesten a zsidók deportálását irányította — egyik vezetője volt. (MTI)

Felszólalások a vietnami háború ellen az ENSZ-ben

Az ENSZ közgyűlésének szeptember 30-i délelőtti ülésén az általános politikai vitában elsőnek U Ti Han burmai külügyminiszter szólalt fel. Hangoztatta — érvényt kell szerezni annak az elvnek, hogy minden egyes állam köteles tiszteletben tartani más országoknak azt a jogát, hogy a maga választotta úton fejlődjen. A külügyminiszter követelte, hogy a Kínai Népköztársaság törvényes ENSZ jogai helyreállításának kérdését pozitívan oldják meg.

Luns holland külügyminiszter sajnálkozott a vietnami nép szenvedéseiről, ennek ellenére támogatta azonban az Egyesült Államok agresszív indokainak politikáját.

Iribarren Borges, venezuelai külügyminiszter követelte a vietnami háború beszüntetését.

Adam Malik indonéz külügyminiszter felszólalásában bejelentette, kormánya támogat minden erőfeszítést, amelynek célja a vietnami háború beszüntetése.

Gabriel Valdés chilei külügyminiszter követelte a nukleáris fegyverek elállításának, kipróbálásának és alkalmazásának teljes megtiltását és kifejezte azt a reményét, hogy Latin-Amerika és a Csendes-óceán térsége atomfegyvermentes övezetté válik.

A közgyűlés az általános politikai vitát október 3-án délelőtti folytatja.

Péter János külügyminiszter, a közgyűlésen részvevő magyar küldöttség vezetője pénteken délelőtti megbeszélést folytatott Abdul Rahman

Pazhwak-kal, a közgyűlés 21. ülészakának elnökével. Külügyminiszterünk délután felkereste hivatalában U Than-tot, az ENSZ főtájtárát, akivel a világszervezet kérdéseiről, nemzetközi problémákról folytatott megbeszélést.

A Biztonsági Tanács pénteken összeült, hogy megvitassa a kongói köztársaságnak (Kinhasa) Portugália ellen emelt panaszát. A kongói panasz szerint Portugália zsoldosokat von össze Angolában, hogy ezek Csombé volt miniszterelnök érdekében támadást intézzenek Kongó ellen. (MTI)

Testvéri segítség

Mihail Kapica moszkvai egyetemi tanár, a Les Nouveaux de Moscou most megjelent számában cikket írt a Kínai Népköztársaság kikiáltásának 17. évfordulója alkalmából. A cikk rámutat egyebek között, hogy Kínában szovjet közreműködéssel épült az első atomreaktor és az első ciklotron. A Szovjetunió 200 nagyuem építéséhez nyújtott segítséget. 1960-ban a szovjet segítséggel létesített üzemek adták Kína acéltermelésének 39 százalékát, traktorgyártásának 91 százalékát, villanyenergia-termelésének 25 százalékát.

A Szovjetunió 1400 üzem teljes dokumentációját bocsátotta a népi Kína rendelkezésére, tízszer annyit, mint amennyit Kínától cserébe kapott. Jelentősen elősegítette Kína szakemberképzését.

Érdekes mozzanatra emlékeztet Kapica pró-

fesszor cikkében: amikor a csangkajsekták és óceánontúli támogatóik sorozatos berepülésekkel próbálták terrorizálni a Kínai Népköztársaság lakosságát, a népi kormány felkérésére szovjet repülők érkeztek Kínába, akik hamarosan elvették a betolakodók kedvét az ország légterének megsértésétől.

A moszkvai hetilap cikke végeztül idézi az SZKP Központi Bizottságának szeptember elseji nyilatkozatát, amely szerint a Szovjetunió Kommunista Pártja, a Kínai KP vezetői által támogatott nehézségek ellenére, törekedni kíván a barátság erősítésére a kínai kommunistákkal és a kínai néppel, határozottan ragaszkodva a kommunista világmozgalom fő irányvonalához, a marxizmus-leninizmus és a proletárinternacionalizmus elveire. (MTI)

Az Osztrák Kommunista Párt a kínai fejleményekről

Az Osztrák Kommunista Párt Központi Bizottságának ülésén a Politikai Bizottság dokumentuma alapján foglalkoztak a kínai fejleményekkel.

A dokumentum megállapítja: Nyilvánvaló, hogy a Kínában az utóbbi időben végbement fejlemények nagy károkat okoztak a szocializmus ügyének. A Kínai Kommunista Pártban megnyilvánuló súlyos válságjelenségek a személy kultusz tovább már nem fokozható formában jelentkeznek. Ezt az elfajulást a „proletár kulturális forradalom” gyűjtőfogalom alatt baloldali frázisokkal próbálják magyarázni. A kínai pártvezetés vonala új tápot ad a kommunizmus ellenségeinek tevékenységéhez. Éppen ezért a KKP jelenlegi vonalát, mint a marxizmus-leninizmus alapelveivel ellentétben állót, az osztrák kommunisták elutasítják. (MTI)

Jugoszláviában elutasítják Bonn legújabb beavatkozási kísérletét

Jugoszláviában éles formában bélyegzik meg az NSZK külügyminisztériumának csütörtöki nyilatkozatát.

Amint ismeretes, a bonni külügyminisztérium Walter Ulbricht jugoszláviai látogatása alkalmából kiadott nyilatkozatában a jugoszláv kormány szemére vetette, hogy erőfeszítéseket tesz a NDK-hoz fűződő kapcsolatok megjavítására és kijelentette: Jugoszlávia „nem tulajdonít fontosságot a jugoszláv-német kapcsolatok fejlesztésének” és emiatt az NSZK kormánya már levonta a „következtéseket”.

Belgrádi hivatalos körökben durva beavatkozási kísérletként bélyegzik meg és visszautasítják a bonni nyilatkozatot. (MTI)

Belgium felülvizsgálja NATO-kötelezettségeit

A belga kormány péntek délelőtti ülése után hivatalosan bejelentette, hogy Belgium a NATO-val szemben fennálló katonai kötelezettségeinek felülvizsgálását kéri. A hadügyminiszter előkészíti a

NATO-val kapcsolatban javaslatát és közölni fogja Belgium szövetségeseivel, az elkövetkező öt évben a belga kormány milyen erőkkel képes a NATO rendelkezésére bocsátani. (MTI)

Szabadon bocsátották Speert és Schirachot

Pénteken, pontosan éjfélkor megnyílt a Berlin melletti Spandauer börtön egyik kapuja és kilépett rajta Albert Speer, a náci kormány ma 61 éves volt fegyverkezési minisztere és Baldur von Schirach, Hitler egykori ifjúsági vezetője, aki jelenleg 59 éves.

A nürnbergi nemzetközi törvényszék Speert és Von Schirachot húszévi börtönbüntetésre ítélte és ez a büntetés pénteken éjfélkor tel le.

Nagy nyugatnémet és más nyugati illusztrált lapok máris mesés összegeket helyeztek kilátásba a két náci háborús bűnös exkluzív nyilatkozatairól. Schirach és Speer szabadonbocsátása után már csupán egyetlen cellának, a 7-es számú cellának lesz lakója Spandauban. Itt tölti életfogytiglani börtönbüntetését Rudolf Hess, Hitler volt helyettese. A 72 éves Hess ma sem ismeri be, hogy bűnös. Hess ezáltal a világ legdrágább foglya lesz, a spandauer börtön fenntartása — amelynek 6 az egyetlen lakója — évi

800 000 nyugatnémet márkába kerül. (MTI)

Ítélet Nürnbergben

Az amerikai—angol—francia—szovjet Nemzetközi Katonai Törvényszék ítélete ma húsz esztendeje hangzott el a hitleri Németország háborús főbűnösiei felett. Jelképes is, hogy a bíróság éppen Nürnbergben hívta tetemre a náci rendszer főkomposait — abban a városban, amely egykor erőt fitogtató parádéik, s embertelen törvényeik meghirdetésének színhelye volt.

A Nemzetközi Katonai Törvényszék az előkészítő munkálatok során több mint száz ezer dokumentumot gyűjtött össze, több ezer méter filmszalagot és 25 ezer fényképfelvételeket, amelyek sok esetben magukra a náci háborús főbűnösökre is döbbenetes hatással voltak. A Nemzetközi Katonai Törvényszék a pör mintegy tizenegy és félhónapos időtartama alatt 403 nyilvános ülésén meghallgatott 116 tanút, s megvizsgált kétezer írásbeli tanúvallomást. „Ha bizonyos cselekmények vagy szerződésesegések bűncselekménynek tekinthetők — mondotta a pör amerikai főügyésze, Robert Jackson —, ezek egyformán bűnök, akár az Egyesült Államok, akár Németország követi el azokat. Nem akarunk olyan büntetőjogi rendszabályokat teremteni mások ellen, amelyeket magunk ellen nem kívánunk alkalmazni”.

A nürnbergi ítélet óta húsz év telt el. Két évtized elát

Üdvözlő táviratok Kína nemzeti ünnepe alkalmából

Dobi István elvtárs üdvözlő táviratot küldött a kínai nemzeti ünnep alkalmából Liu Saocsi elvtársnak, a Kínai Népköztársaság elnökének, Hangszülyozza: „Közös ügyünk győzelemre juttatása, közös elleneségeink visszaverésének érdekében felvettük. Összintén óhajtuk népeink barátságának erősödését, országaink kapcsolatának fejlődését.” A Kínai Népköztársaság kikiáltásának 17. évfordulója

alkalmából Péter János külügyminiszter táviratban üdvözölte Csen Ji kínai külügyminisztert. A Magyar—Kínai Barátság Társaság Elnöksége és dr. Jávör Ervin, a Magyar—Kínai Műszaki Tudományos Együttműködési Bizottság magyar elnöke szintén táviratokat küldött kínai partnerének. A SZOT elnöksége az Oszkínai Szakszervezeti Szövetségnek küldött üdvözlő táviratot. (MTI)

Jövőre termelői árrendezés lesz a Szovjetunióban

A jövő év derekán a Szovjetunióban átlagosan 11—12 százalékkal emelik a nehézipar gyártmányainak termelői árát. Ezt az intézkedést a Szovjetunió állami árregálapító bizottságának most javasolt reformja tartalmazza. A Kommunizist című folyó-

irat hasábjain Vlagyimir Sztjennin, a bizottság elnöke leírja, hogy az új tervezési és anyagi ösztönzési rendszerre való átállás szükségessé teszi a termelői árrendezést, minthogy az új gazdasági elvek értelmében növekszik a nyereség szerepe. (MTI)

Szombaton kezdődik a Subandrio-per

Mint az AFP jelenti, 400 főnyi hallgatóság előtt szombaton nyitják meg Djakartában Subandrio volt külügyminiszter perét. Tizenöt külföldi újságíró is beengednek az esemény tudósítására, közöttük a NBC és CBS amerikai rádiótelevíziós társaságok képviselőit.

Mint a Reuter rámutat, Djakartában igen feszült a

légkör, a katonaságot egy hétre rendkívüli készletbe helyezték. A hírügynökség — sokak véleményét idézve — bizonyosra veszi, hogy Subandriót halálra fogják ítélni. A megfigyelők most azt találgatják, hogy a per folyamán más jelentős személyiségek neve is szóba kerül-e és nem vádolják-e meg bűnrészességgel Sukarno elnököt. (MTI)

Botswana

Pénteken, néhány perccel éjfél előtt a gabonési stadionban kialakultak a fények, a királyi első ir lövészed zenekara rázendített az angol himnuszra, miközben az angol zászlót lehúzták a stadion közepén elhelyezett zászlórúdról. Pontban éjfélkor a fények ismét kigyulladtak, a reflektorok fényében tündöklő zászlórudra új, kézférekte zászló került fel és új himnusz hangzott el, jelezve, hogy új független állam jött létre Afrikában, Botswanaföld angol protektorátus Botswana néven önálló állammá lett.

Botswanaföld 1855-ben, 81 évvel ezelőtt került angol „védnökség” alá, a becsuának ellenállásának leverése után. Gazdaságának vezető ágazata az állattenyésztés. A földterületnek mindössze két százaléka áll művelés alatt, egy százaléka erdő, 58 százaléka legelő, az ország többi része művelésre alkalatlan. A földterület 60 százaléka angol koronabirtok, 2 százaléka a British South African Company birtoka, 38 százaléka a néger törzseké. Az országban jelentős az azbesztbányászat. Exportjának 51 százaléka és importjának 78 százalékát a Délafrikai Köztársasággal bonyolítja le. Rhodesiával szintén jelentős gazdasági kapcsolatai. A 38. független afrikai állam területe 712 000 négyzetkilométer, nagyobb, mint Franciaország. Lakossága ugyanakkor mindössze 543 000 fő. Ebből mintegy 4000 a fehér. A független né vált ország nehézséges gazdasági helyzetében erősen függ a jelenleg fajgyűlölők uralma alatt álló két szomszédjától, hosszú közös határa van a Délafrikai Köztársasággal és Rhodesiával is. Seretse Khama miniszterelnök ezért már korábban ismételt hangoztatta, hogy országa „összekötő hid” kíván lenni a fehérék uralma alatt álló Dél-Afrika és az apartheidpolitikát élesen ellentéző afrikai államok között. (Reuter)

a világ sokat változott. S e változások közül az egyik legszomorúbb talán az, amiért ma emlékeztetni kell a nürnbergi perre.

A Német Demokratikus Köztársaságban tavaly dokumentumkönyvet adtak ki, amelynek adatai szerint 1964-ben a Német Szövetségi Köztársaság huszonegy felelős kormánytisztviselője, száz tábornoka és tengerőrméje, 833 bírāja és ügyésze háborús bűnös volt. Egy évvel később a nyugatnémet parlament úgy döntött, hogy napirendre tűzi a náci bűnök elvívését. A világméretű felháborodás kényszerítő hatására az eredeti határidőt a bonni parlament öt évvel meghosszabbította: még öt évig bíróság elé kerülhetnek a bűnkáló vagy éppen leplezetlen háborítatlanságban élő háborús bűnösök. Azután bonni mércevel elévült, amit az emberiség ellen elkövettek. Mi több: most szeptember 15-én az AP amerikai hírügynökség azt jelentette, hogy a bajor igazságügyi hatóságok fontolóra vették: megkegyelmeznék Ilse Kochnak, akit életfogytiglani börtönre ítélték. Ilse Koch a buchenwaldi koncentrációs tábor réme volt, aki áldozatainak bőrből lámpaernyőket készítettett, s akinek büntetését annakidején meg amerikai bíróság szabta ki.

A nürnbergi ítélet kihirdetésének évfordulóján tehát sajnálatosan bő anyag áll rendelkezésünkre az elmélkedéshez. Eppen ezért korántsem alaptalan, ha a világ emlékezteti az Egyesült Államok vezetőit: valamikor volt egy ítélet Nürnbergben. Húsz esztendeje még ítélték azok fölött a német tábornokok fölött, akiknek nagy része napjainkban az Egyesült Államok katonai szövetségese. Húsz esztendeje még börtön járt azért, amit ma a Német Szövetségi Köztársaságban valaki aktív miniszterként is megtehet: a szomszédos országok határainak megváltoztatását követelő izgatásért. Igen, volt egyszer egy háború, és volt egyszer ítélet Nürnbergben... Ez a világ emlékezik rá!

Szerény Pál

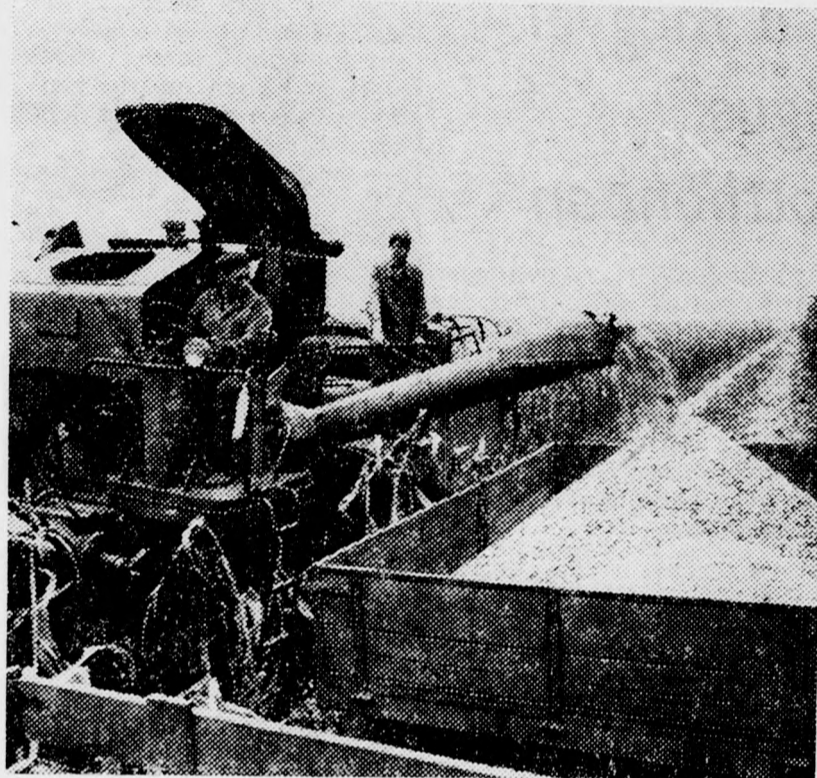
A láncfalpas traktor egymás után hasítja a barázdákat

Friss barázdák mellett...

Vajon ki lakik Berettyóújfaluban, abban a házban, ahol már kora hajnalban ég a villany? Tavasztól a tél beköszöntéig ez a hajnali fény fogadja a járókelőket, akiknek arra vezet útjuk. Szilágyi János traktoros és családja lakik abban a házban, ahol a hajnalal együtt gyullad ki a fény a szobában.

Felesége minden hajnalban vele ébred, előkészíti az élelmet, amit magával visz a traktoros. Majd kerékpárjára ül és a félhomályban elindul. Csipős már ősszel a pirkadat, keze meggémberedik kerékpárjának kormányán, hidegharmonatos a fű, a föld. Van, amikor otthonától 8-10 kilométerre dolgozik. S ez út jó részét porban, sárban vagy kökeményre száradt rögök között kell megtennie, amíg megérkezik munkahelyére. A traktoros munkahelye: a széles határ.

Az országút mentén DT-54-es láncfalpas bukkant fel a kukoricatábla szegélyénél. Csendesen szemerkélt az eső, s a gép erőteljes dübörgése már messziről hallatszott. A gép a

Megtelt a magtartály, ömlik a termés a vontatóra

berettyóújfalui Béke Termelőszövetkezet területén dolgozott, s kormányosa Szilágyi János. Szántott, készítette elő

a talajt a jövő évi kenyérnek. Alacsony, fekete ember a 26 éves traktoros. Most nappal dolgozik, de a jövő héten már a csillagfényes éjszakák csendjében irányítja kedvenc masináját. Minden órát kihasznál, hogy könnyítsen a szövetkezeti emberek munkáján. Ilyenkor ősszel torlódnak, sokasodnak a feladatok. Elérkezett a cukorrépa szedése, a kukorica törése, s a jövő évi kalászosok vetésének ideje. A szállítás, a betakarítás roppant felelősséget ró a vezetőkre és a betosztottakra egyaránt.

A fiatal traktoros, miközben válaszol kérdéseimre, egy percre sem veszi le tekintetét a felszántott területről. Gyönyörködik munkájában, az egyenletes, az előírásoknak megfelelő sorokban. A fekete föld szinte csillogott a borús, eső pásztázta délutánon is. S a szántás friss illata körbe-fonta a tájat.

B. S.

120 NAP KOMBÁJNON

Majdnem szemben a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság központjával, túl az országúton és a fásoron gabonakombájnok dolgoznak a hatalmas kukoricatáblában. Az egyik SZK-3-as kombájn éppen most vág bele a két méternél is magasabb kukoricába. Felbőg a motor, s a kombájn lassan megindul. Ahol néhány pillanattal előbb még lábom állt a termés, most nincs más a kombájn után, mint „leartott” terület, az összevágott, szétszórt kukoricaszár.

A kombájn „nyergében” egy harminc év körüli férfi figyel a gép haladását, munkáját. Amikor aztán már minden a legnagyobb rendben megy, le száll, és egy még fiatalabb ember veszi át a kormányt.

— Ez aztán jól megviselheti a gépet — kockázatom meg a megjegyzést Kálmán Sándornak, mert ő az egyik kombájnjos.

— Megviseli? Ne higgye. Ha úgy bánik az ember a géppel, ahogyan kell, semmi baja sem lesz. Amikor ottmunkája a kombájnoknak a földeken, bent a műhelyben dolgozom, szerelő vagyok. Tudom tehát, mit lehet, s hogy bírja a gép.

Figyelem közben a kombájn is, amely úgy furja magát előre a hatalmas kukoricatáblában, mintha búzát vagy más kalászosot vágna.

— Egy nap igaz, hogy rá-megy arra — hallom újból Kálmán Sándor szavait — amíg felszereli az embert az adaptert, beállítja a kombájn a kukorica aratásához. Utána azonban...

Kis pihenő sem volt

— Régen kombájnozik már?

— Őt éve, hogy ezzel a géppel dolgozom. S ebből harmadig esztendeje már — teszi hozzá jelentőségteljesen — kukoricát is aratok minden esztendőben.

— Tehát ha vége a kalászosok aratásának, egy kis pihenő, s aztán jön a tengeri.

— Dehogy is. Ez évben június végén kezdtük meg a kalászosok aratását. Igaz, hogy ebben az évben a jégverés miatt nem tudott egyikünk sem valami kiugró eredményt elérni, s ezért csak 61 vagon gabonát arattam le és csépeltem el a géppel. Ez a munka nem egészen két hónapig tartott, addig arattunk a gazdaságban, no meg a környék termelőszövetkezetében is segítünk.

— Aztán jött a pihenés. — Pihenés? Utána beálltam a géppel aprómagot csépelni, és ebből is „lehaltam” vast 210 holdnak a termését. Most meg aztán itt vagyok a kukoricában...

A kukorica a legnehezebb

— S melyik növény kombájnolása a legnehezebb? — Hát tagadhatatlan, hogy a kukorica. Sokkal nagyobb és erősebb a szár, mint a ka-

A 26 éves traktoros Szilágyi János, aki már 12 éve ül gépen

lászosoknál, jobban igénybe van véve a motor. De azért ugyanúgy megy a munka, mint máskor. A vágószerkezet levágja a csutkát, a cséplőrésszel lemorzsolja szemek és összegyűlnek a magtartályban.

A csutkát pedig vagy a szalmagyűjtő kocsira gyűjti egybe, és akkor már lehet is felhasználni silótakarmány-készítéshez, vagy pedig — mint mi most csináljuk — leengedjük a földre. Műtrágyát szórnak rá, alászántják, s kész van az egész munka.

— Mennyit ül egy esztendőben gépen?

— Mennyit? A gabonaaratóskor és aprómagcsépléskor legalább 70-80 napon keresztül ültem a gépen. Most a kukorica aratásában is biztosan 30-40 napig részt veszek. Összesen tehát 110-120 napot ebben az évben is a gépen töltötök.

— És hány ember munkáját végzi el?

— Hát... Biztosan több százét. Őt év alatt pedig, amióta kombájnolok, biztosan több ezer embert kimélttem meg a nehéz munkától. Ez alatt az öt esztendő alatt ugyanis ha összeszámolnám, akkor legalább 600 vagon termését arattam le és csépeltem el a géppel.

— Számoljunk! — melegszik bele a beszélgetésbe. — Parasztyerek voltam, nagyon jól ismerem a mezőgazdasági munkát. Ha valaki egy nap alatt — nem nyolc órát értek ezen — letör egy fél hold kukoricát, akkor már nagyon-nagyon megdolgozott. No de ez még nem minden. A termést fel is kell rakni a járműre, el is kell szállítani. Le kell vágni a kukoricaszárát, bekötni, összehordani, s aztán azt is elszállítani. Ahhoz, hogy egy hold kukoricát teljesen rendberakjanak, egy nap alatt 4-5 emberre feltétlenül szükség van.

— No és maga mennyit csinál meg a géppel?

— Ha rendszeren tudok dolgozni, ha nincs korán harmat — mert ez itt is szűk — akkor naponta 170-200 akna szemeskukoricát hordanak el a gépemtől. Ez pedig azt jelenti, hogy legalább 6-8 holdnak a termését takarítom be az SZK-3-assal mindennap.

Sokkal olcsóbb

— És természetesen ez a betakarítás lényegesen olcsóbb is, mint ha kézzel végeznék.

— Lényegesen — hagyja helyben. Igaz, hogy holdanként 30-40 kiló csövet elhagy a gép, s ezt össze kell tartóztatni, de azt néhány ember is elvégzi. De amellett, hogy olcsóbb a betakarítás, még az is lényeges: honnan venne ennyi embert a gazdaság, hogy ezt a rengeteg termést betakarítsa.

— Míg beszélgettünk, pár száz métert haladt a gép. A magtartály megtelt szemmel, s Kálmán Sándor most már visszaül a gépre. És a kukorica percekben belül ömlik a vontatóra.

Rácz Béla

A kezdeményezés is kötelez

Lehet, hogy Hajdú-Biharban valamivel gyakrabban beszélünk a tisztasági mozgalomról, mint más megyékben, ennek megvan az oka. Hiszen valamikor, már több mint tíz évvel ezelőtt, innen indult útjára ez a mozgalom, s hajdú-bihari tapasztalatok alapján kezdtek munkához szerte az országban a vöröskeresztes szervezetek. S éppen ezért kell nagyonis önkritikusnak lenni, ha a tisztasági mozgalom megyei eredményeiről van szó. Hiszen az időbeni első-ség is kötelez valamire, példát kellene mutatni, s ha talán nem is a legjobb, de feltétlenül jelentős eredményeket elérni. Mert eredmény ugyan van évről évre, mégsem lehetünk teljesen elégedettek vele. Bár egyre több falusi ház falán ott van a tábla „Tiszta udvar — rendez ház”, a tapasztalat az, hogy az évenkénti ellenőrzéseknél általában ugyanazokat a házakat, portákat találják rendeznek, amelyek az előző esztendőben, másoknál pedig még valamelyes javulással sem lehet dicsekedni. Vannak, akik fontosnak tartják, hogy mindig a legjobbak közé tartozzanak, de sok az olyan háztulajdonos, akit egyáltalán nem érdekel nemcsak a mozgalom, hanem — hiszen így van — saját környezetének rendje sem. Alapvető higiéniai követelményekről van szó, például arról, hogy az értékelte házak közül mindössze 49,9 százaléknál találtak megfelelő árnyékszék. Olyan dolgok ezek, amelyekről ma már beszélni is furcsa, de ha így van, nagyon sürgősen és nagyon határozottan kellene tenni valamit.

S még ha az ember kénytelen-kelletlen tudomásul is veszi, hogy vannak városban és falun is olyan lakosok, akiket nem érdekel az egészségük szempontjából annyira fontos tisztaság, annál érthetlenebb, hogy vannak szervek, intézmények amelyekről hasonló lehet megállapítani. Hogy lehet az, hogy a megvizsgált középületek negyede nem felel meg az egészségügyi követelményeknek? A tejgyűjtő állomásokról csak 61 százaléka kielégítő, a termelőszövetkezeti majoroknak csupán negyedében van a követelményeknek megfelelő kút, árnyékszék. Csúnya ez a kép. S talán ha ezt tekintjük, nem alaptalan a kérdés, miért nem lehet ezen a helyzeten határozottabb intézkedésekkel változtatni.

Hiszen rendeleteket lehet találni, csak éppen szigorúbban kellene betartani. A helyi tanácsok kezében van eszköz arra, hogy érvényt szerezzenek a köztisztasági rendeleteknek; kár, hogy sok helyen ezeket a rendeleteket csak egy aktának tekintik a többi között.

A tisztasági mozgalom ugyan mozgalom, ami azt is jelenti, hogy elsősorban a társadalom aktivitására, a meggyőzésre támaszkodhat. Akkor, amikor a lakóházakról, az emberek személyi higiénijáról van szó feltétlenül ezt az eszközt és módszert kell alkalmazni, hiszen másként nem is lehet tényleges eredményt elérni. De olyan helyeken, intézményekben, termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban — mert itt a leggyakoribb a probléma — ahol nem ritkán több száz ember egészségéről van szó, a dolog jelentőségének megfelelően kell állást foglalni és cselekedni. Hogy az egy évtizednél nagyobb múltra visszatekintő tisztasági mozgalom a jövőben is dicsekedhessen újabb eredményekkel.

N. Zs.

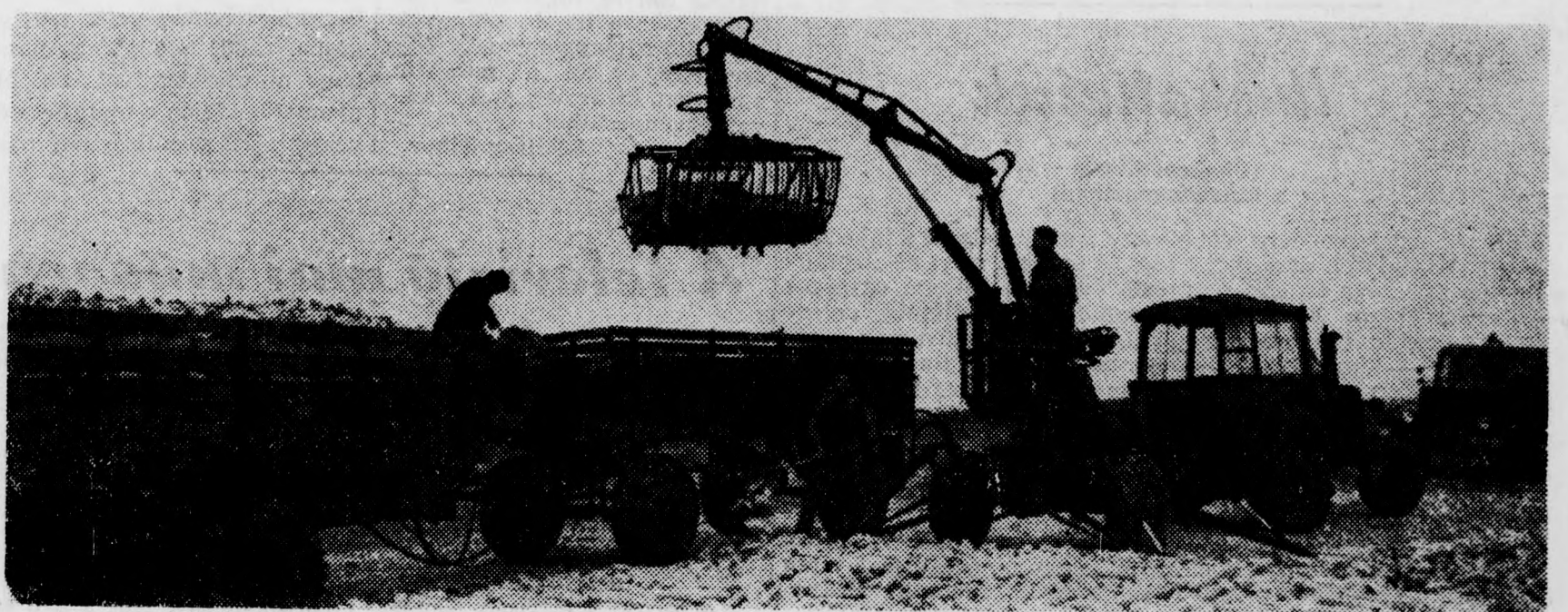
300 kombájn napraforgót, aprómagvakat takarít be

A megyei tanács v. b. mezőgazdasági osztályán elkészített legutóbbi összesítés szerint a gazdaságokban vontatott, lassan haladt a napraforgó betakarítása. A kapásokból betakarításra váró magasabb termés minden növénynél több munkaerőt és hosszabb időt vesz igénybe, s így fokozottan került előtérbe a napraforgó nagyobb ütemű gépi betakarítása.

A géppállomások gyorsan segítségére siettek a termelőszö-

vetkezeteknek, s átalakított gépekkel — még SZK típusú kombájnaikkal is — beállították a táblákba. Napok alatt gyökeres változás történt, jelentősen meggyorsult a betakarítás üteme; azt lehet mondani, hogy a végére értek a koraiak betakarításának. A géppállomások és a termelőszövetkezetek összesen 300 gépet üzemeltetnek a napraforgó és az aprómagvak betakarításánál.

Átalakított rakodógép könnyíti a munkát

A Berettyóújfalui Állami Gazdaság tetéleni kerületében érdekes újítással könnyítik a rakodást. Trágyamarkoló gépet alakították át, amely mind a kukorica, mind a cukorrépa rakodásánál is egyszerűen bevált. Kukoricából például 18 perc alatt 70 mázsa termést raktak pótkocsikra. A képen: markolóval rakják meg a teherautót a gazdaság egyik majorjában

BEMUTATTÁK

A mosoly országát

A Csokonai Színház idei évadjának második bemutatója pénteken este zajlott le. A társulat Lehár Ferenc három felvonásos romantikus operettjét, „A mosoly országát” mutatta be. A darabot Fényes Márta rendezte, Rubányi Vilmos vezényelte. (Jelenet a darabból: Liza és Feri kettőse. Gallai Judit és Tréfas György)

JEGYZETEK FILMEKRŐL

A nagy Medve fiai

(NDK ifjúsági film)

Indiántörténet. A Nagy Medve fiai, akik bölényvadászattal tartják fenn magukat, a bátor és erős Tokel-ihó vezetésével szembeszegülnek a fehérárral, mely a békés nomád indián törzseknek a „civilizációt” fegyveredősséggel, csillapíthatatlan rablásvágyával és mohó aranyéhséggel vitte. Az óslakosság a hirhét rezervátumokba került, kemény munkára kényszerülve. Ez várna a Nagy Medve fiai-ra is, akik nevüket totemállatuk, a barna nősténymedve után kapták, s annak mély barlangjában rejtegettek a hódítók által annyira óhajtott drágaköveket. Tokel-ihó szembeszállva Vörös Róka cimboráival, a katonasággal, azok állókészségével, törbescsalló igéreteivel, nagy küzdelmek közepette elvezette népét a Missourin túra, a béke földjére.

A film néhol lassan pergő képsorai az ifjúsági regényirodalom kedvelt indiántörténeteinek egyikét örökítik meg a filmszalagon. A hiteles élménykeltést a kiváló színészgárda felvonulata (Gojko Mitic, Jifi Vrstala, Rolf Rümer és folytathatjuk a felsorolást a magyar származású Székely Katiig), a kosztümök

tarka sokasága és lengése, a sodálóatosan színes tájképek (dicsérendő Jaroslav Tuzar operatőri munkája), valamint Wilhe Neef kísérőzenéje szolgálhatná. (A film túl regényes ahhoz, hogy valóságosnak értékeljük.)

A kellek — a fentiekből következtethetünk rá — bőven vannak elegyítve a filmben. Node több-e valamivel is a látványosság? Mint ifjúsági film Liselette Welskopff-Heinrich története Josef Mach rendezésében tud-e többet adni a már megszokott kalandfilmek álromantikájánál? A huszadik század ifjúságának egyre kevésbé maradóan élmeny ez a hős, mégha indiánjelmeze van is, és néhány percig izgulni kell érte, aki a szokásos filmrecept szerint a legreménytelenebb küzdelemben is győz, felülemelkedik. A filmből egy gondolatot kell tudatosítanunk, ami a fiataloknak a nevelését szolgálja maradandóan, és az olvasó sem veszi belemagyarásának: a kapzsóság, a vagyonhajszó olyan undorító és kegyetlen állattá változtatja az embert, mint amilyenné Vörös Rókat tette.

P. B.

Unokafivérek

(Chabrol filmje a Művész moziban)

Káin és Ábel modern változata? Bizonyíték arra, hogy a népmesék világa és igazsága: a jó szükségképp elnyeri jutalmát — elmúlt? Avagy arra, hogy a jó — manapság — szükségképp elnyeri méltó büntetését? És egyáltalán az új hullám tíz évvel ezelőtt kezdődött hullámvérésével, ha nem sópörte is el, de megingatta a filmművészet konvencionális szemléletét és eszközökének egyeduralmát, „kimosta” a humanizmust e miliókhöz szóló művészetből? Egyik kérdésre sem lehet — szabad — lakonikus „igen”

vagy „nem” választ adni. Annál is inkább, mert az „új hullám” nem tekinthető egységes szemléletű, világnézeti, politikai hitvallású művészek „táborának”. André Bazin alapozta meg elméletileg Dziga Vertovra és Eizenstejnre támaszkodva. Manapság egyik vezérégyéniségének Godard-t emlegetik, akinek méltó társa Chabrol.

Godard mondta magáról, hogy: „alkotóműszerem talán leginkább a tudósokéval rokon”, s ezzel tiltakozott bármilyen más művészeti ággal való rokonság ellen. S vallja,

Új folyóirat

A mezőgazdasági nagyüzemek megszilárdulásával és megerősödésével egyre jobban előtérbe kerül a korszerű termelés gépesítése, műszaki megalapozottsága. A fejlődés hozta tehát magával, hogy a mezőgazdasági gépészet és építészeti kérdéseivel külön szakfolyóirat foglalkozzék. E célt szolgálja a napokban megjelent Mezőgazdasági Gépészet és Építészeti című kiadvány.

Két forinttal drágábbak az asztali borok

Az Országos Arhivatal elnöke a készlethez és a várható termésre való tekintettel a kommersz (asztali) borokra visszaállította a két évvel ezelőtt érvényben volt árakat. A legutóbbi két évben különösen tavaly, a termés gyengébb volt és a felvásárlási árakat ismét emelték: ennek ellenére a kommersz borok fogyasztói árát nem módosították. Az ár-emelés következményeként október 1-től az asztali borok ára litrenként két forinttal emelkedik. (MTI)

Tanácskozás a megyei pedagógus művelődési otthonban

A napokban szakszervezeti kultúrfelelősök tanácskoztak a pedagógus művelődési otthonban. Megvitaták az elmúlt évad munkájának tapasztalatait. Szó esett a film nevelő szerepéről és felhasználásának lehetőségeiről. A kétnapos tanácskozás módját nyújtja a továbbképzésre is. A

A Természettudományi Közöny új száma

A folyóirat szeptemberi számában érdeklődésre tarthat számot a napilapok hasábjain gyakran szereplő ország, Rhodésiai földrajzi, gazdasági és politikai viszonyairól szóló összefoglalás. A folyóirat további cikkei a természettudományok új eredményeinek és a kutatásoknak színes mozaikját adják, beszámolnak például arról, hogy a delfinek mozgásának tanulmányozását miképpen hasznosítják a repüléstudományban, szólnak a molekuláris biológia egy érdekes problémájáról, továbbá a sugárvédelemről, a festékek anyajegyről, a kaptárkövek régészeti kutatásáról, a lámák hortobágyi letelepítését célzó kísérletekről stb.

A folyóirat közli Kiszely professzornak a televízióban tartott, s nagy érdeklődéssel kísért előadásorozatának anyagát az öröklődés kérdéseiről.

Új rovat a folyóiratban a televízió „Delta” tudományos híradója.

— Várható időjárás szombaton estig: Túlnyomóan felhős idő, többfelé esővel, helyenként zivattal. Mérsékelt, időnként élénk déli, délnyugati szél. Enyhe idő. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 19–24 fok között.

— Áramsűnet lesz Debrecenben október 3-tól 15-ig: Kinizsi utcán a vasúttól végig, Keresszegi utcán Kuruc utcától Magyar utcáig, Jánosí utcán a vasúttól végig és a Kisfaludy utcán. Október 4-én 9-től 16 óráig a Szoboszlói út páratlan oldalán a kefégyártól végig és a Gyár utcán lesz áramsűnet.

— Darvas Imre fogászati rendesét újból megkezdte. Bajcsy-Zs. u. 7. (x)

— Útépítés miatt Debrecenben október 3-án, hétfőtől az átmenőforgalom elől lezárják a Virág utcának a Sarló és a Landler Jenő utcák közé eső szakaszát. Az előreláthatólag egy hónapig tartó munkák alatt az ebben az utcában lakók részére célfuvarra lehetőséget biztosítanak.

— Mesemozai gyermekek részére 1966. október 2-án, vasárnap délután 10 órai kezdettel az Epitök művelődési házában. (Kossuth u. 1.) A műsorban tanulságos és szórakoztató rajz- és bábfilmek szerepelnek. Belépődíj: 1.—forint. (x)

A LOTTO NYERŐSZÁMAI: 35, 49, 64, 69, 72.

Az október 3-i, hétfői tárgynyereménysorsoláson a 38. jártékhat szelvényei vesznek részt.

— A helyes bőrpolás, a bőrt munka közben érő ártalmak kérdéseiről tart előadást a debreceni 1. számú orvoskört vezető vöröskeresztes alapszervezete október 2-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel az Építőipari Vállalat Simonffy utca 34–36. szám alatti kultúrtermében. Előadó dr. Selényi Antal bőrgyógyász főorvos.

— Dr. Mocsári László belgyógyász október 1-től ismét rendel délután 4–5 óráig. Veres u. 13. (x)

Ady Endre művelődési ház

— Jazz gitártanfolyam. A jelentkezés október 3-án, hétfőn 16 órakor az Ady Endre művelődési ház irodájában, Vörös Hadsereg útja 28. C.

— Debreceni Kodály Kórus országos rangú versenye előtt műsorából szakmai bemutatót tart vasárnap, október 2-án a Bartók-teremben. Belépődíj: 6.— Ft.

— Ismeretterjesztő kisfilmek vetítése minden hétfőn 19–20 óráig. Október 3-ai műsor: Balti tenger-től a Fekete tengerig. Kerek labda nyomában. Vénymás. Tisza, Oszl vízlejtő. Belépődíj: 2.— Ft.

— Ifjúsági órák minden vasárnap 17–22 óráig a Bartók-teremben. Belépődíj: 6.— Ft.

— Modern-tanfolyam kezdődik diákok részére a Bartók-teremben (Aranybika). Beiratkozás: október 9-én, du. 2 órakor. Tanfolyam: 90.— Ft. Tanfolyamvezető Havancsik István és Garai Gizella.

— Hajdúböszörményi 4. sz. Ált. Iskola úttörő rajzszakkörének kiállítása az ifjúsági klubban (Kossuth u. 51.). Megtekinthető október 3–13-ig. Hétfő, kedd, csütörtök: 14–18 óráig, szerda, péntek, szombat 9–13 óráig.

— A Debreceni Népi Együttes október hó 1-i belépéssel próbára népi táncok, gyakorlatok kíséretéhez zongorakíséretet keres. Jelentkezni lehet október 2-án, vasárnap 9–13 óráig az együttes helyiségében. Városház u. 2. bejárat varo-háza épület hátul.

— Modern nő kozmetikája című tanfolyamot indít az Ady Endre művelődési ház. Jelentkezni lehet október 10-ig. Vörös Hadsereg útja 28. C. (x)

Szüreti vasárnap Bodaszőlőn

Október 2-án szüreti vasárnapot rendeznek Bodaszőlőn. A rendezvény zenés ébresztővel kezdődik. Gondoskodtak gyermekeknek és felnőtteknek való műsorról. Lesz filmvetítés, szellemi vetélkedő, bemutatkozik a hajdúböszörményi népi táncegyüttes. Délelőtt 10 órakor az általános iskolában megnyitják Maghy Zoltán és Szilágyi Elek festőművészek kiállítását. A vasárnapi program szüreti bálal fejeződik be.

Moziműsor

VIG du. ma 3/4, 6, 1/9, vasárnap 1/2, 3/4, 6, 1/9, hétfő 3/4, 6, 1/9, APOLLO délután ma 1/5, hétfő 1/10, 1/12, 1/2, ME-TEOR ma 3, 1/6, 1/8, vasárnap 1, 3 és 1/8, HUNGARIA hétfőn 3, 1/6 és 1/8; A Nagy Medve fiai, NDK-film. APOLLO du. ma 3/4, 6, 1/9, vasárnap 1/2, 3/4, 6, 1/9, hétfő 3/4, 6, 1/9, MÁV JÁRMŰAVITÓ vasárnap 5 és 7, HORVÁTH ÁRPÁD MŰVELŐDESI OTTHON (CSAPO-KERT) ma és vasárnap 1/7, ME-TEOR hétfő 3, 1/6, 1/8; Hétfő napok, magyar film. VIG de. ma és hétfő 1/10, 1/12, 1/2; A Tenkes kapitánya II., magyar film. HUNGARIA ma és vasárnap 5 és 1/8; Nyáron egyszerű, magyar film. MŰVESZ ma és vasárnap 3, 1/6 és 8; Unokafivérek, francia film. Csak 18 éven felülieknek.

Matiné:

APOLLO 2-án 9 és 11 órakor: Hogy állunk fiatalomb? VIG 2-án 11 órakor: Az erdők királya. METEOR 2-án 10 órakor: Egy kis csibész viszontagságai.

Színházi műsor

Ma 7-kor A mosoly országá. Thuróczy Béla. Vasárnap délután fél 11-kor Optimista tragédia. Deryné Ifj. Béla. Fél 8-kor A mosoly országá. Berlet-szünet. Kedden 7-kor Optimista tragédia. Egressy Béla.

MAJDO-SZÁRMI NAPLÓ 4. oldal — 1966. október 1.

Telepy Károly emlékkiállítás a Déri Múzeumban

Festőnk Debrecen szülőtte. Nemzeti festészetünk fejlődésének elősegítésében kimagasló érdemei vannak.

1829. december 25-én született. Apja Telepy György, a magyar színjátszás korai, jelentős korszakának kiemelkedő alakja, ez időben a debreceni színház igazgatója volt, később a Nemzeti Színház szerződött. Értethető, hogy Károly művészethez való ragaszkodását az otthoni élmények táplálták. A szabadságharc eszméit a család lelkesen támogatta. Apa és fia színész-társával együtt részt vett Tánicsiszabadságában. Az apa fegyverrel küzdött, Károly, betegsége miatt kénytelen volt rokonainál maradni, akik a szabadságharc bukása után Jókait is rejtegettek. A közelben tartózkodott Egresy Gábor és családja, itt ismerkedett meg Etelekával, akihez Petőfi az ismert, szép költeményt írta. 1861-ben Károly ötvette feleségül.

Festés terén az első lépéseket Barabás Miklóstól sajátította el, s 1849 után előbb Münchenbe, majd Velencébe került tanulmányai folytatására. Ekkor már szép sikereket ért el tájképeivel, s a gazdag Berchtold család vette pártfogásba. 1860-ban tért haza, hogy művésztszáival az elnyomtatás idején a magyar művészet létjogosultságáért har-

coljon. Kitartó küzdelem után létrehozzák a Képzőművészeti Társulatot, melynek Telepy 40 évig titkára, majd műtárosa volt. Ez időtől kezdve megosztotta idejét festészet és a magyar művészeti kultúra ápolása között.

Eletművét kevés kivétellel tájképek teszik ki. Romantikus tájfestőnk (Liget, Libay, Kelteti, Molnár, Brodsky) mellett az ő eredményei is első-sorban és kiemelten a hazai, történelmi nevezetességű tájképek megörökítésében fontosak. Telepy motívumait értelmes hangulati elemekkel gazdagította. Nagy távlatú egységeket foglalt össze, s a tájat élénkítő staffage alakok majd minden képén megtalálhatók, ezek azonban most már nem a klasszikus hagyományokat követő tájfestők mitológiai jeleit, hanem a mindennapi élet eleven figuráit. Színei, fény-árnyék kezelése merítették. Műveit szívesen vásárolták a kiállításokon, s közülük számos múzeumi gyűjteménybe került.

A tárlat mintegy 50 festményt hű képet ad a mester munkásságáról. Különösen figyelemre méltóak balaton, dunai, tátrai tájai, melyekből válogatottan szép sorozatot talál a látogató. Képei derűs egyéniséget tükröznek. Távoll áll tőle a drámai kitérés. Az ő célja, hogy szemet, lelket elgyönyörködtessen a nyugodt szépségű természet üdítő arcúlatának bemutatásával.

Művelődéspolitikai munkásságára példamutató embe-ri magatartás jellemző. A Képzőművészeti Társulat irántában százával maradtak fenn művésztszárai érdekében tett jóindulatú, segítőkész intézkedései, így működését haláláig általános megbecsülés kísérte.

Festői felfogása, alkotómódszere a múlté, de nemzeti festészetünk kezdeti időszakához visz közel: a magyar művészet iránti őszinte rajongása, lankadatlan, önzetlen munkálkodása pedig egy igaz ember tiszta lelkivilágának itka megnyilvánulása.

Telepy Katalin művészettörténész

A televízió mai műsora

BUDAPEST 15.55 Hírek. 17.00 Casablanca. Magyarul beszélt amerikai film. (18. évi felülvizsgálat) 18.40 A tv jelenti. Aktuális riportműsor. 19.20 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 19.50 Hobby. Magyar bábfilm. 20.00 Világirodalmi magazin. 21.30 Nicole Félix énekel. Filmösszeállítás. 22.00 II. pécsi játékfilmszemle. 22.30 Tv-híradó — 2. kiadás.

POZSONY

16.00 Utazás a diáklek mélységeiben. (Régi cseh filmvígjáték.) 17.50 A jégkorogás problémái. 18.00 Úttörőradó. 19.00 Tv-híradó.

20.10 Táncdalverseny. 21.25 A világ minden aranya. (Francia filmvígjáték.)

BUKAREST

17.00 Ifjúsági és gyermekműsor: Zenelátogatás. Művészet és hagyomány. 18.00 A tv esti híradója. 18.20 Gyűjtők. Gyűjtemények, szünetedélyek. 18.45 Filmjótékonyságok. 19.00 Telecinklopédia. 20.00 Román népdalok és táncok. 20.25 Kis stúdió. „Ejféli után”. 21.00 A mi meghívásunk. Nicole Félix Franciaországból. 21.30 Film: Angyal kalandjai. 22.20 Telesport. 22.30 A tv éjszakai híradója. 22.40 Időjárásjelentés.

ELMARADT...

ELMARADT

A bajnokságok második fordulójában, amikor a küzdelmek a hajrához érkeznek, ismétlődő jelenségek fordulnak elő. Mégpedig az, hogy egyes csapatok nem állnak ki, nem utaznak el a kitűzött bajnoki mérkőzésekre.

Nemrég szóva tettünk hasonló eseteket, ezúttal a következők: igen nagy számban fordultak elő, ismétlően szólnunk kell. Erre készített az, hogy néddél az amúgy is cs-kély létszámmal folyó röplabda-bajnokságban, az elmúlt heti fordulóban két csapat (megyei) nem jelent meg a kitűzött mérkőzés színhelyén. Hajdúböszörmény férfi és Berettyóújfalu női csapata nem jelent meg Debrecenben, ahol a DASE, illetve a D. Ruhagyár hiába várta ellenfelét. A kézilabda-bajnokságban nem kevesebb, mint hét bajnoki fordulóban, Ezek: Hajdúnánási férfi megyei és férfi ifjúsági csapata nem állt ki Debrecenben a D. Postás, illetve a D. Dózsa ellen. A D. Vörös Meteor Elmészter saját pályáján maradt el a D. Kötszöv elleni megyei bajnoki mérkőzés. A D. Betű női megyei csapata nem állt ki az MGM Vasas ellen. Balmazújváros férfi ifjúsági csapata sem jelent meg a DVSC II. elleni találkozóban. Végül a D. Retű női ifjúsági csapata nem állt ki Tétőfődon a Hajdúsági Iparművek Vasas ellen.

A kézilabda-szövetség betartja a szabályt, és a többször ki nem álló csapatokat a további mérkőzésekből, Hajdúnánásnak talán már egyetlen csapata sem

játszhat a bajnokságban a négy együttesből. Ezzel — sajnos elintézték is vették a dolgot.

Az illetékes testnevelési és sportvezetőknek és a szakzsűvetségnek minden esetben úgy kellene cselekedni, mint ahogyan tették akkor, amikor két együttes erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy mégis tovább jussanak a fiatalok. Ez helyes, még akkor is, ha nem mindig jár sikerrel a beavatkozás. Tehát ne elégedjünk meg a „örlésekkel”, a társadalmi körökkel, keressék fel az egyesületeket, kutassák azokat az okokat, amelyekért egy-egy csapat nem utazik el, nem áll ki bajnoki mérkőzésekre.

Az elmúlt fordulóban sorozatosan fordultak elő, hogy elmaradtak bajnoki találkozók. Ez arra inti a sportvezetőket, hogy állják útját a fezelemsértéseknek, hiszen a mérkőzések elmaradása veszélyezteti a sport, a kézilabának komolyosságát. Körről tekintve meg kell vésználni az ilyen ügyeket, s mindent el kell követni annak érdekében, nehogy ilyen nagy számban megismétlődjön.

Különösen most, a bajnoki hajrá idejében fontos, hogy valamennyi sportágban zavartalan, sportszerű körülmények között folyjanak a küzdelmek. Ezért is elősegítik a sport népszerűsítését, azt, hogy évről évre minél nagyobb tömegek kapcsolódjanak be a bajnoki küzdelmekbe, a versenyekbe, a sportba.

F. K.

Ma a DVSC pályán:

D. Elektromos-D. Kinizsi

A labdarúgó NB III-ban két debreceni csapat is elérheti az NB II-be jutást jelentő harmadik vagy ennél jobb helyezést: a D. Elektromos és a D. Kinizsi. És ez a két csapat ma délután 3 órai kezdettel a DVSC-pályán egymással mérkőzik. Helyi rangadónak számít tehát ez a találkozó, hiszen a D. Elektromos az ötödik, a D. Ki-

nizsi pedig a hatodik helyet foglalja el. A mérkőzésen debreceni játékosoktól hármas mérkődik közre.

A másik két debreceni NB III-as csapat, a DEAC és a D. Honvéd vasárnap idegenben küzd a bajnoki pontokért: A D. Honvéd Somsályban, a DEAC pedig Nyíregyházán.

Vasárnap fél 2-kor a stadionban:

DVSC—Székesfehérvár

Az MGM Vasas Békéscsabán szerepel

Újabb fontos állomás elé érkezett a DVSC NB I. B-s labdarúgó-csapata. E hét végén,

vasárnap Debrecenben szerepel a vasutas együttes, s ezúttal a Székesfehérvári VT Vasas lesz a debreceniek ellenfele.

A Szegeden kapott balszerencsés gól nagyon bántotta a debreceni játékosokat, s a héten szorgalmasan készültek a székesfehérváriak elleni találkozóra. Fogadkoznak is a játékosok, hogy minden igyekeztükkel azon fáradoznak majd, hogy a Székesfehérvár ellen megismételjék a szombathelyiek ellen nyújtott játékot.

A DVSC-ben vasárnap nem játszhat Sóvágó, akit Szegeden kiállítottak, s a fegyelmi bizottság egy bajnoki mérkőzésen való szereplését eltiltotta. Újra helyet kap az együttesben Varsányi, elől pedig Várhelyi Sajtós váltja fel. Komlós Imre edző kijelölte a vasárnapi együttest. Eszerint Németh — Magyar, Megyeri, Gellér, Varsányi — Zádori, Somodi — Tóth III., Tóth I., Sajtós, Rácz összeállításban

lép majd pályára a debreceni tízenegy.

Bizonyos, hogy a székesfehérváriak pontot vagy pontokat szeretnének szerezni Debrecenben. Annál is inkább, mert mindössze egy pont választja el a kiesőnek számító csapatától. Viszont a DVSC-nek is nagyon fontos a mérkőzés két pontja. A debreceniek két pont előnnyel a második helyen állnak, s elsősorban a hazai mérkőzéseken kell megszerezni a jó helyezésekhez szükséges újabb pontokat. A hazai környezet, a szurkolók biztatása előnyt jelent a DVSC számára, s amennyiben év párosul a megszokott lelkesedéssel és akarattal, eredményes játékkal, a siker nem maradhat el.

Hét végi sportműsor

OKTÓBER 1., SZOMBAT

ATLETIKA

DEAC-pálya, 15.30 óra: Debrecen 1966. évi ötös csapatbajnoksága. Első versenynap.

KEZILABDA

MGM-pálya, 15.30 óra: MGM Vasas—DVSC (női ifjúsági, Cseterás, Magyaré, Simon II.).

LABDARÚGÁS

DVSC-pálya, 15 óra: D. Elektromos—D. Kinizsi (Nagy S., Kovács S., Szöllősi). NB III-as bajnoki mérkőzés. — Elektromos pálya, 16 óra: Vasipari—MAV Igazgatóság (Sipos, Simkóvics). — Epitők pálya, 16 óra: Betonárnyag—Járnyavító (Agárdi, Boros). — Előre pálya, 16 óra: 6 sz. AKÖV—Tanács Eptőipari (Lám, Dávid). — MGM-pálya, 16 óra: MGM Vasas—D. Ruhagyár (Orosz, Varga Gy.). — DEAC-pálya, 14 óra: Egyetem—Finommechanika (Dudás, Adorján). — 15.30 óra: DEAC II.—D. Mezőgazdasági (Adorján, Dudás). Városi és szakszervezeti bajnoki mérkőzések.

Kispályás bajnokság. Spartacus pálya, 14 óra: Badosos—Tetőfődon (Bogdándy). — 15 óra: Szolgálató —Butorgyár (Bogdándy). — 16 óra: D. Spartacus 109. sz. ITSZ (Magyar). — Előre pálya, 14 óra: MAV TBFF—Postás KISZ (Nagy I.). — 15 óra: MAV Gépállomás—Asztalos (Nagy I.). — Ingatlankezelő pálya, 14 óra: Ingatlankezelő—Könyvtár (Karsai). — 15 óra: Textiles—Fuzsért (Karsai). — Epitők pálya, 15 óra: Autójavító—Hűtőház (Farkas). — 16 óra: Erdel termékek feld.—ESZV (Farkas). — Közüti pálya, 15 óra: Ruhaiipari—Közüti (Bagi). — 16 óra: D. Betű—Barnevell (Bagi).

RÖPLABDA

Széchenyi utca 9. szám, 15.30 óra: Igazgatóság—MGM Vasas II. (férfi városi, Tóth L.).

TEKE

Előre pálya, 15 óra: MGM Vasas—Bp. Spartacus—Cserépváros. NB II-es csapatbajnoki mérkőzés. — DVSC-pálya, 15.30 óra: DVSC II.—D. Honvéd Petőfi (Szabó G.). Megyei bajnoki találkozó. — Honvéd pálya, 15.30 óra: D. Postás II.—DVSC III. (Papp B.). — DEAC-pálya, 15.30 óra: DEAC II.—D. Előre II. (Pfeiffer). Városi bajnoki mérkőzések.

OKTÓBER 2., VASÁRNAP

ATLETIKA

DEAC-pálya, 9.30 óra: Debrecen 1966. évi ötös csapatbajnokságának második napj. befutó küzdelmei. Több számban válogatott is rendeznek.

KEZILABDA

DASE-pálya, 10 óra: DASE—Honvéd Budai Nagy Antal SE (férfi NB II. dr. Kiss) sz. II.10 óra: DVSC—Diósgyőri VTK (női NB II. sz. Szilvási). — MGM-pálya, 11 óra: MGM Vasas—Miskolci EMTE (férfi NB II. Leányvári, Sági, Vass). — Epitők pálya, 8 óra: D. Epitők —D. Vörös Meteor Vendeéglő (férfi ifjúsági, Vass). — 9 óra: D. Epitők —D. Vörös Meteor Vendeéglő (férfi megyei, Sági, Vass). — Előre pálya, 8.30 óra: Tisza Cipőgyár—MGM Vasas (női megyei, Szilágyi I., Timár, Mezei). — 9.30 óra: D. Postás—Hajdúsámsóni Honvéd (férfi megyei, Timár, Szilágyi I., Mezei). — 10.45 óra: D. Előre II.—D. VM Vendeéglő (férfi városi, Mezei, Timár, Szilágyi I.). — Közüti pálya, 8.30 óra: D. Közüti—D. Vörös Meteor Elmészter (női megyei, Frick, Bochner, Ga-

csályi). — 9.20 óra: D. Betű—Balmazújvárosi TSE (női ifjúsági, Bochner). — 10.10 óra: D. Betű—Hajdúsági Iparművek Vasas (női megyei, Gacsályi, Bochner). — Meteor pálya, 8.00 óra: MEDICOR—D. Dózsa II. (férfi városi, Szecsődy). — Spartacus pálya, 9.30 óra: D. Dózsa—MGM Vasas (férfi ifjúsági, Balázs). — 10.30 óra: D. Dózsa—D. Közüti (női ifjúsági, Murányi). — DVSC-pálya, 8 óra: DVSC I.—DASE (férfi ifjúsági, Csengődi). — Vidéken: Balmazújvárosi TSE—Könyár (10, férfi megyei, Bánkúti), Hajdúsoboszló—109. sz. ITSZ (8,30, férfi ifjúsági, Simon A.), Hajdúböszörmény—D. Vörös Meteor Elmészter (9, női ifjúsági, Simon A.).

KOSÁRLABDA

Egyetemi pálya, 11.15 óra: DEAC—Nagykovácsi Kinizsi. Férfi NB II-es bajnoki mérkőzés.

LABDARÚGÁS

Nagyerdei stadion, 13.30 óra: DVSC—Székesfehérvári VT Vasas (Műncz). NB I. B-s bajnoki találkozó. — 12.15 óra: DVSC—Békéscsaba. — Bp. Városi főtisztvis. Belsőtagos mérkőzés. — DVSC-pálya, 10.30 óra: DVSC II.—Hajdúsoboszlói Boeskal (Elek, Zsákay, dr. Kövy). — MGM-pálya, 9.30 óra: MGM Vasas II.—Balmazújvárosi TSE (Vince L., Sándor J., Pencz). — Epitők pálya, 10.30 óra: D. Epitők —Derecskei MEDOSZ (szolnoki, jv. Vince L., Szöllősi). — DASE-pálya, 9.30 óra: DASE—Kabal MEDOSZ (Füle, Nagy S., Báthori). — Elektromos pálya, 8.30 óra: BIOGAL—Butorgyár (Agárdi, Gutfreund). — 11 óra: Tiszaipari—MEDICOR (Gutfreund, Agárdi). — MGM-pálya, 15 óra: DMTK—Vízgyűjtő (Sorszegi, Magyar). Városi bajnoki mérkőzések. — DVSC-pálya, 8.30 óra: DVSC—Hajdúsoboszlói Boeskal (Zsákay, dr. Kövy). — MGM-pálya, 11 óra: MGM Vasas II.—Balmazújvárosi TSE (Pencz, Sándor J.). — Epitők pálya, 9 óra: D. Epitők—Derecskei MEDOSZ (Vince L., Szöllősi). — Kinizsi pálya, 9 óra: D. Kinizsi—Kabal MEDOSZ (Papp J., Bogdándy). — MGM-pálya, 13.30 óra: DMTK—DEAC (Magyar, Sorszegi). — DVSC-pálya, 11.45 óra: DVSC II.—D. Elektromos (Géder, Székely). Ifjúsági bajnoki mérkőzések. — Epitők pálya, 8.30 óra: D. Epitők—DMTK (Dudás). — Előre pálya, 9 óra: Butorgyár—DVSC (Varga L.). — MGM-pálya, 8 óra: MGM Vasas II.—Tiszaipari (Sorszegi). — Kinizsi pálya, 10.30 óra: D. Kinizsi—DVSC Sportiskola (Bogdándy). Utóbbi bajnoki mérkőzések.

Vidéken. Megyei bajnokság: Polgár—D. Postás (15, nyíregyházi jv., Húvsvölgyi, Birker). Hajdúböszörményi Boeskal—Nádudvari TSE (15, Hegedűs, Nagy I., Horváth K.). Hajdúnánási Spartacus—Berettyóújfalu MEDOSZ (15, dr. Gyöngyössi, Báthori, Bagi). Hajdúsági Iparművek Vasas—D. Előre (15, Rompa, Papp I., Elek). Hortobágyi MEDOSZ—Püspökákládai VSK (15, dr. Csaba, Nagy J., Kiss F.). — Járásai bajnokságok. Debreceni járás: Hajdúhadház—Józsa (Téglás, 9.30, Tóth B., Sándor Gy.). Nyírmartonfalva—Hajdúdorog (15, Sipos, Gellér). Nyíradony—Hortobágyi MEDOSZ II. (15, Karsai Boros). — Derecskei járás: Sáránd—Pocsai (15, Berzi, Dávid). Hosszszűpályi—Könyár—Sóstó (15, Lámer, Keresztesi), Nagyléta—Hajdúbogos (15, Páfi, Borsos).

LÓSPORT

Böszörményi úti ménfélt, 10 és 14 órától: Debrecen meghívásos lovasversenye a szövetség rendezésében debreceni, hortobágyi, balmazújvárosi, nyíregyházi, kisvárdai, gyula-tanyai és nyírtasi résztvevőkkel.

OKÖLVIVÁS

MGM Nyugati utcai kultúrterem, 10 óra: MGM Vasas—Nyíregyházi Honvéd. Területi felöltő csapatbajnoki mérkőzés.

RÖPLABDA

DVSC sportcsarnoka, 12 óra: DEAC—MAFC (Darnal). Férfi NB I-es bajnoki mérkőzés. — Béke útja 26. szám, 10 óra: DVSC—VTSK (dr. Sarkadi). Férfi NB II-es bajnoki találkozó. — MEDICOR pálya, 10 óra: MEDICOR—Berettyóújfalu (férfi megyei, Póser). — DASE-pálya, 8.30 óra: Tanítóképző—DASE (női megyei, dr. Sarkadi). — Béke útja 26. szám, 8.30 óra: DVSC—Tejipari (férfi ifjúsági, Bács). — Vidéken: Hajdúsámsóni Honvéd —B. ITSZ (10, férfi járás, Kummer). Balmazújvárosi TSE—Hajdúdorog (10, járás férfi, Tóth L.). Nyíradony—Hortobágyi MEDOSZ (11,30, férfi járás, Tóth Margit).

TEKE

Előre pálya, 8 óra: D. Előre—DEAC (Csordás). — DVSC-pálya, 8 óra: DVSC II.—Hajdúnánási (Akurátni). — Honvéd pálya, 8 óra: D. Postás—Tiszacsécsge (Szelecz). Megyei bajnoki mérkőzések. — Vidéken: Berettyóújfalu—MGM Vasas II. (8, Rigo). Megyei bajnoki találkozó.

Közületek részére

könyvjóvárással átadunk egy db 150 A, motorindamót. Műszaki adatok: háromfázisú, 380 V, 20 LE, 950 ford./perc elektromotor, egyenáramú 74 V, 150 A, 850 ford./perc dinamó.

Közületek, figyelem!

Személy és Csepel tehergépkocsik II. műszaki szemléjét vállalja a XIII. számú Autójavító Vállalat Debrecen, Szabadság útja 27., Nyíregyháza, Moszkva utca 25.

lakatos, hegesztő, kovács szakmunkásokat és segéd munkásokat

budapesti és vidéki munkahelyekre. Munkásszállást, étkezést biztosítunk. Felvétel esetén ülőkéséget megterítjük. Jelentkezés: EM Gép- és Felvonószerelő Vállalat Budapest, VI., Mózsa u. 14. MH 10954

A 6. sz. Autóközlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy a Kossuth tér—Állatkert között munkaszüneti napokon közlekedő mikro-sétaautóbusz járatát megszünteti.

Ennek alapján október 2-án már nem közlekedik. MH 346

TERMELOSZOVETKEZETEK, VALLALATOKI

A Zetor 25K traktorok fő- és cserejavítására kijelölt Biharkeresztesi Gépjavitó Állomás megrendelés esetén az ország bármely részébe 24 ÓRÁN BELÜL, három havi garanciával, 22—32 ezer forintos fixáron szállítja a fenti típusú főjavított CSERETRaktorokat. Vegye igénybe cseretraktor-szolgálatunkat. Mezőgazdasági Gépjavitó Állomás, Biharkeresztes.

HAJDÚ-BIHARI NAPLO

A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja

Szerkesztő a szerkesztő bizottság Főszerkesztő: Pallás Imre Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalu utca 10. Telefon: 21-40

Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat Debrecen, Tóthfalu utca 10.

Felelős kiadó: Balogh Endréné Telefon: 30-01

Terjesztő a Magyar Posta Előfizetési díj egy óra 13 forint Előfizethető a helyi postahivatalunknál és kézbesítőknél

Index: 25 027

Szabadság Lapnyomda, Debrecen Felelős vezető: Reményi Sándor

EGETETT, DARABOS MESZET

I. o. minőségi vagonfételben azonnal is SZALLITUNK.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Építőanyagipari Vállalat Miskolc, Győri kapu 23. Telefon: 15-820.

KÖZÜLETEK FIGYELEM!

Vattaruha szükségletük

MOST SZEREZZÉK BE a Minőségi Szabó Ktsz szaküzleteiben. Debrecen, Csapó utca 8. MH 198

Dolgozókat alkalmaznak

Kivitelezési munkában gyakorlatlan rendelkező építészeknek önéletrajzát ellátott jelentkezését kérjük a Postafőúti 56-ra címezni.

Kártyos szakmunkást és faipari gépmunkást, gyakorlati rendelkező anyagbeszerzővel és áruval azonnali felvezés a Bátorgyári, Sálétrom u. 5. sz. MH 334.

A Debreceni Agrártudományi Főiskola gyengécsámú technikus munkakör betöltésére mozgóépész vizsgával rendelkező személyi felvezés. Jelentkezés önéletrajzzal és fizetési igény megjelölésével. Cím: Agrártudományi Főiskola műszaki és beruházási csoport, Debrecen, Böszörményi út 104. MH 335.

A Berettyóújfalu ruházati üzlet felújítására levasárolt kerestől azonnali belépéssel. Jelentkezés Nagy János művezetővel. Berettyóújfalu Szabó Szövetkezet. MH 336.

Vizsgázott kazánfűtő: azonnal felvezés a 6. sz. AKÖV Debrecen, Szabadság út 6. sz. MH 341.

Raktáros vasipari járatással, szerzőm ismerettel Hajdúböszörményi lakost azonnali belépésre keres a Finommechanikai Vállalat, Szabadság útja 92. MH 326.

Segéd munkásokat felvételre keres Ingatlankezelő Vállalat. Jelentkezés Böszörményi út 43. 7-9 óráig. MH 322.

Kömvés, ács szakmunkásokat, kublik brigádost, építőipari segéd munkásokat és vizsgával rendelkező építőipari könyvügynök kezelő azonnal felvezésre válasszunk munkahelyre. Munkásszállást, tunk. Vidékieknek tanási igazolás szükséges. Jelentkezés H.-B. m. Tanács Eptőipari Vállalat Debrecen, Simon... u. 34. MH 321.

A Nyírmartonfalva Községi Tanács V. B. meghívásos lakatos adminisztrátori munkakör betöltésére gyors- és gépróni vesz fel október 1-től. Jelentkezés személyesen a tv-előnkél. Utiköltséget csak felvétel esetén térítünk. Nőföldrajzokat keres a Csokonai Színház. Jelentkezés a színház portáján.

Enkeketek alkalmaz a fősodáltságban férfi karába a Debreceni Temetkezési Vállalat. Jelentkezés október 5-én, du. 5 óráig az Ady Endre művelődési házban, Vörös Hadsereg útja 28. C.

Az EM Hajdú-Szabolcs megyei Tégla- és Cserépipari Vállalat kömvés, ács, vasbetonszerelő szakmunkásokat, valamint építőipari segéd munkásokat felvez. Jelentkezés: Arany János u. 33. sz. 8-10 óráig.

Nyugdíjas vizsgázott kazánfűtő felvezés a Kötszöv Vállalat Debrecen, Görbe u. 4. MH 345.

A MÁV Debreceni Járműjavító Üzemi Vállalat alkalmaz lakatos szakmunkásokat.

Férfi segéd munkásokat felvezünk föld alatti bányamunkára. Az elhelyezkedés feltételeiről felvilágosítást ad a Hajdú-Bihar megyei Tanács munkügyi osztálya és a járási, városi tanácsok, valamint a Dorogi Szénbányászati Tröszt munkügyi osztálya, Dorog Hűtésüzemelő szakmunkásokat felvezünk. Jelentkezés Tetőfődon Ktsz. Pásti u. 5.

Vasipari gyakorlatlan közzgazdasági technikus végzettséggel rendelkező raktáros alkalmazunk. XIII. sz. Autójavító Vállalat Debrecen, Szabadság út 27.

Perfekt gyors- és gépróni azonnali hatállyal állandó munkára felvezünk. Jelentkezés helye Debreceni Gépjavitó Állomás, Kismacs.

Polgári Járási Tanács V. B. mezőgazdasági osztálya pályázatot hirdet mezőgazdasági státusz betöltésére. Követelmény egyetemi vagy főiskolai végzettség és gyakorlat. Fizetés 116/1966. sz. M. M. PM együttes utasítás alapján, megégyezés szerint, pályázathoz önéletrajzot kérünk mellékelni.

Villanyszerelő kezelésében tartás villanyszerelő felvezés az Állat-felhegyi Vállalat. Debrecen, Dicszegi út. MH 291.

A Debrecen III. kerületi Tanács V. B. igazgatási osztálya igazgatás előadói munkakör betöltésére érdeklődő dolgozókat keres felvételre. Bérés az 1/1960. M. M. sz. utasítás szerint a szolgálati időnek megfelelően. Jelentkezés önéletrajzzal együtt a III. ker. tanács I. em. 26-os szobájában de. 8-12-ig.

A Tiszamenti Vegyiművek Szolnok, fiatal építészmunkást keres felvételre. Munkásszállást, üzemi étkeztetést biztosítunk. Jelentkezés irásban a vállalat személyzeti osztályára kérjük.

Nagy gyakorlatlan rendelkező maros, esztergályos, gyalus és TMK-lakatos szakmunkásokat, lakatosokat és betanított munkásokat azonnali belépéssel felvezés a Fémfeldolgozó Ktsz, Vágónád u. 3. A Biharkeresztesi Gépjavitó Állomás azonnali belépésre keres egy fő gépész-mérnököt üzemmérnöki beosztásba. Jelentkezés a gépjavitó állomásban.

Lakatos, hegesztő szakmunkást és segéd munkásokat felvételre keres a Magasnyomású vizsgázott kazánfűtő azonnali belépésre alkalmaz az EM Építőgépjavitó és Gépjavitó V. 6. sz. gyárta. Debrecen, Ispótlány u. 10.

Az ember és a zaj

Tudományos kutatások a traktorosok védelmében

Beszélgetés dr. Sós József Kossuth-díjas akadémikussal

A sokfajta károsító hatás közül, melyek az embert munkaidejében és szabad idejében is érik, első helyen áll a zaj és a rezgés. Az utóbbi néhány évtizedben jelentős kutatómunka indult meg ezen tényezőknek az emberi környezetből való kiküszöbölésére, illetve csökkentésére.

A technikai fejlődéssel együtt járó vibráció árt az emberi szervezetnek, mert mechanikus rezgés keletkezik minden — akár szilárd talapzaton nyugvó, akár járműbe épített — gép működése közben.

Az ilyen ártalmak kiküszöbölése érdekében, sikeres kísérleteket folytatnak a budapesti Körleltani Intézetben. Felkértük az intézet igazgatóját, dr. Sós József akadémikust, a Budapesti Orvostudományi Egyetem rektorát, hogy nyilatkozzék erről a kérdésről.

A mechanikus rezgés hatásának a vizsgálatával a munkaéletben foglalkozik — felelős érdeklődésünkre a professzor. — Vizsgálja azt a mechanizmust,

ahogyan a rezgés átterjed az emberre, miközben az emberi testben fizikai elváltozások lépnek fel.

Ezek élettani és kórtani következményeket vonnak maguk után, és befolyásolják az emberi munkatevékenységet. Az emberen végzett megfigyelések állatkísérletes megfigyelésekkel is kibővültek.

Munkaelettani vonatkozásban például annak van különös jelentősége, hogy az egész szervezetet éri-e a rezgés, vagy csak a kéz vagy a láb közvetíti a rezgést az egész szervezetnek. Másrészt ismert, hogy a kis rezgés számú mechanikus rezgések főként a nagy szervekre, míg a szaporábbak a kisebb szervekre fejtik ki hatásukat. A mindennapi életben a kis rezgés számú, egész testet érintő rezgés a traktorokon lép fel leggyakrabban. Általított kutyákon végzett kísérletek azt bizonyították, hogy a legtöbb rezgés vérnyomás-emelkedést okoz. Kísérleteink során azt tapasztaltuk, hogy

a különböző nem harmonikus zajok, fémcsörömpölés és zörgés, motorzaj vérnyomás-emelkedést idéz elő;

ezzel ellentétben a harmonikus klasszikus muzika — mint hangrezgés — hatása inkább vérnyomás-csökkenésben nyilvánul meg.

A vizsgálatok alapján milyen megállapításokra jutottak?

Arra, hogy a mechanikus rezgés a vérnyomás szabályozását emelkedő irányban tartósan károsítja. Az eredmények azt mutatják, hogy szükség van a rezgési ártalom alapos kipihenesére, mert az állatok egy-egy rázást csak lassan tudnak kiheverni. A kísérletek továbbá arra utalnak, hogy a rezgési ártalom hatására bekövetkező változások között a pajzsmirigy megváltozott működésével a továbbiakban részletesen kell foglalkoznunk.

A rezgés elleni védekezés és a zajtalanítás végső fokon műszaki feladat. Erdemes felfigyelni a működő akusztikai bizottságok javaslataira, s intézményesen kellene oktatni az ipari akusztikát.

Szükséges lenne felhatalmazni az országos KÖJÁLL-hálózatot, hogy ku-

tasson fel az egészségre ártalmas munkahelyeket,

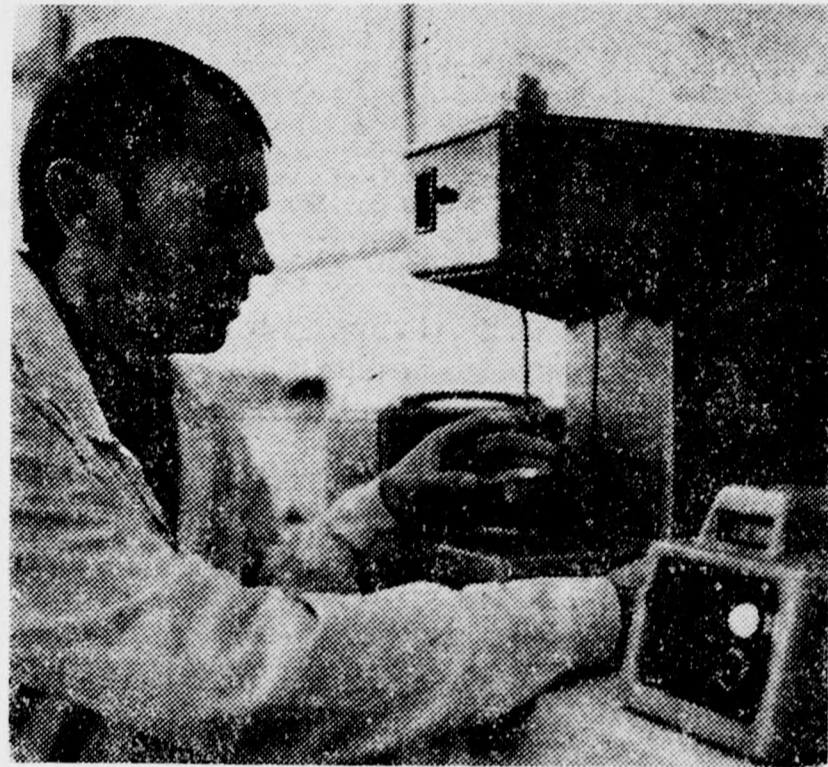
és javasoljon intézkedéseket. Addig is segítségképpen megfelelő minőségben és nagyszámú gyártást — fejezte be a beszélgetést dr. Sós József akadémikus.

Végül feltétlenül szükséges, hogy megfelelő számú megbízható rezgés- és zajmérő eszközöket beszerezzünk vagy gyártassunk — fejezte be a beszélgetést dr. Sós József akadémikus.

Halácsi Dezső

Új laboratórium a Tisza partján

A Közép-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság felügyeletével működik az ország keleti felének egyetlen talajmechanikai laboratóriuma Szolnokon, a Tiszaligetben. A laboratóriumban folytatott mérések és kutatások eredményei igen jelentősek a vízügyi létesítmények, öntözőrendszerek építésénél.

Nagy pontosságú mérőeszközöket használnak a laboratórium dolgozói. A képen: Tóth János laboráns

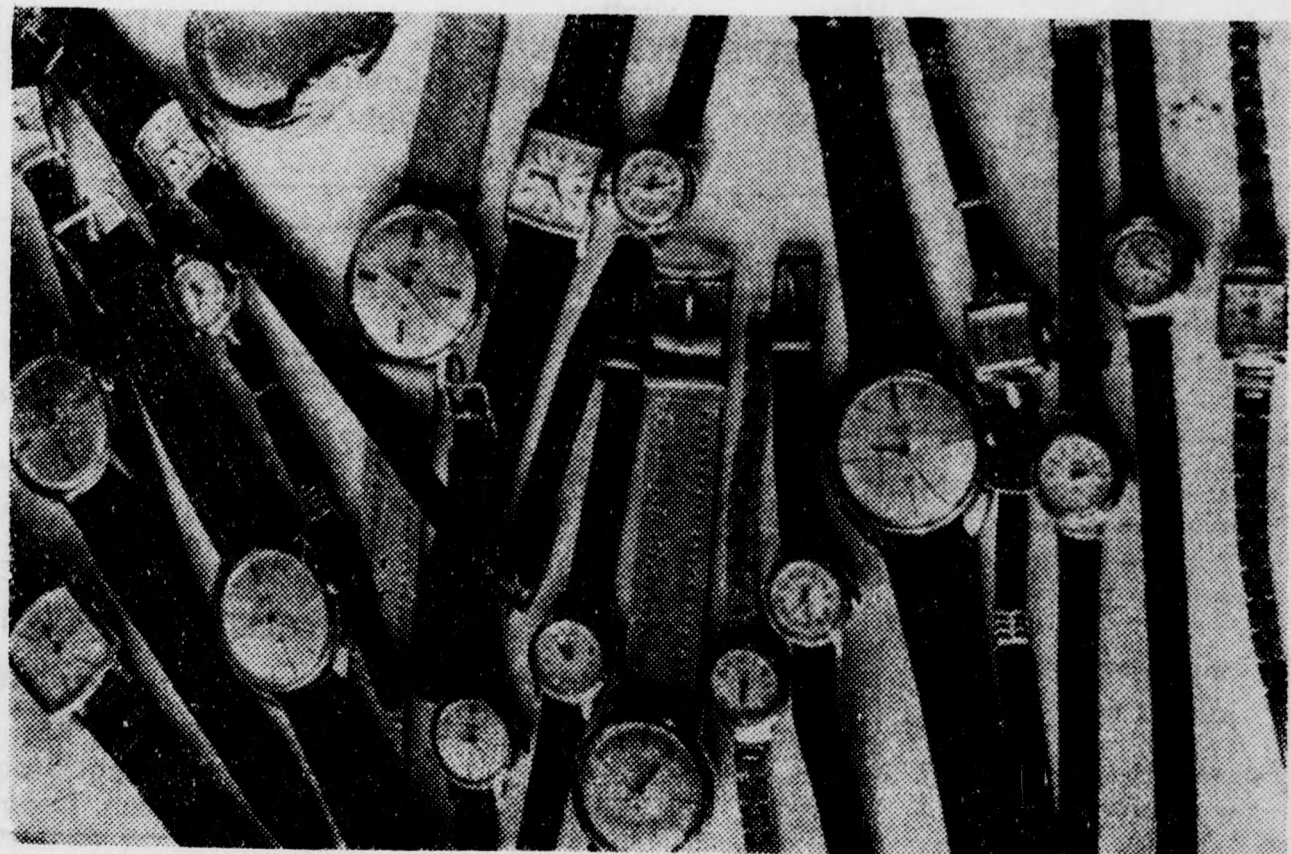
(MTI Foto — Kácsor László felvétele)

Evente 30 millió órát gyártanak a Szovjetunióban

A Szovjetunióban ma több mint ezer óratípust gyártanak. A korszerű szerkezet és az izlélés kivétel a legenyesebb vásárlókat is kielégíti, holott a szovjet órapár viszonylag fiatal, alig több harminc évesnél. Ez idő alatt azonban hatalmas

óragyárak épültek Moszkvában, Leningrádban, Minszkben, Csiztopolban, Jerevánban, Ugliesban, Penzában. S ma ezekben az óragyártás legmodernebb technológiáját alkalmazzák. A szovjet órapár termékeit

több mint 70 európai, ázsiai, afrikai és amerikai ország ismeri, jelentős vásárló Anglia, az Egyesült Államok és Kanada. 1965-ben a szovjet órapár által gyártott harmincmillió órából hatmilliót külföldi cégek vásároltak meg.

Izeltő az új típusokból

A kezdettől a napi négymillióig

Új metróvonalak Moszkvában

A moszkvai metró Krasznopresznai állomásának várócsarnoka

A moszkvai föld alatti villamosvasút időrendben a világon a huszonnegyedik volt. A vonalak hosszát, továbbá a gyorsaságát, az építészeti kivitelezést, az utasok kényelmét tekintve azonban hamarosan a negyedik, illetve az első helyre került.

A kezdeti nehézségek, a kelő tapasztalat, a gépek és a szakemberek hiánya ellenére az építkezés önkéntes komzomolista három év alatt megépítették az első 13 megálló, 11 kilométeres vonalszakaszt. Az építkezés mai gyorsaságát természetesen nem lehet egy napon emlegetni a régivel: a korábbi havi 25-30 foylóméterrel szemben a mai korszerű szovjet alagút-hajtópajzsok teljesítménye eléri a havi 400 métert.

E pajzsokat ismerik és használják Magyarországon és a világ más országaiban is. A moszkvai föld alatti villamosvasút pályahossza jelenleg 116 kilométer és 75 állomása van. Naponta négymillió utast szállít; ezzel az első helyen áll Európában.

A jelenlegi ötéves terv végéig 85 kilométeres új szakaszt építenek. S rekonstrukcióra is sor kerül. Nagy-Moszkva forgalmának

gyors és kényelmes lebonyolítására

további 200-250 kilométeres vonal építésére lesz majd szükség.

A leningrádi földalatti — hosszát és forgalmát tekintve — második a Szovjetunióban. Érdekes néhány megállójának eredeti megoldása: peronokat nem építettek, s az utas a belső várócsarnokból automatikusan nyíló ajtókon a pontosan beálló szerelvénybe lép. Lényeges tényező, hogy az ilyen típusú állomások építése olcsóbb.

Hat éve működik a kijevi és fél éve a tbiliszi metró. Hamarosan föld alatti kap Baku is, és megkezdik a harkovi földalatti építését.

A moszkvai metró emble-

mája — a nagy M-betű — a föld alatti villamosvasutakon kívül számos más helyen is feltűnik:

a szovjet alagútépítők keresztet szakemberek külföldön.

Részt vettek olyan bonyolult létesítmények építésében, mint az afganisztáni országúti alagutak vagy az egyiptomi aszszuáni gát alagút-komplexuma. Hat, egyenként 15 méter átmérőjű és 260 méter hosszú óriási folyosó bocsátja a Nilus vizét az öntözőrendő földekre és az épülő erőmű turbináiba: a moszkvai metróépítők joggal büszkék lehetnek itt végzett munkájukra.

Vaszilij Polezsajev, a moszkvai Földalattivasút-építő Vállalat igazgatója

Rövid hírek

A TECHNIKA VILÁGÁBÓL

AUTÓMOSÁS KÉT POHÁR VIZVEL

Az autók nemsokára két pohár vízzel tíz perc alatt ragyogó tisztára moshatják kocsijukat. Az Eurekla francia cég e célra poliuretánból különleges szivacsot készít, amelyben különleges keverék van. Ez használat közben fokozatosan oldódik. Elegendő egyszeri lemosás, öblítés nem szükséges. A szivacsot kb. harmincszor lehet használni. (Express)

ÓRIÁSI PLANETÁRIUM

A jeni Zeiss művek a kanadai Torontónak óriási planetáriumot szállít. A planetárium látogatói a csillagos eget tetszés szerinti távlatból figyelhetik meg. A planetárium másik újdonsága, hogy a bolygókat mindenkori geocentrikus állásuknak megfelelően más-más megvilágításban mutatja. (ADN)

HOL VOLT ATLANTISZ?

Egy görög és egy amerikai kutató az athéni egyetem föld-rengés-kutató intézetében kutatásokat folytatott és arra az eredményre jutottak, hogy Atlantisz az Egei-tengerben fektett a Szantorin szigetek környekén. Tenger alatti fényképeket is készítettek. Ezek ugyanarra engednek következtetni, hogy Atlantisz itt fektett. Egy földrengés pusztította el i. e. 1450 körül. (AFP)

MÁGNESSEL FOGOTT CSUKA

H. W. Lissmann angol zoológusnak sikerült a Nilusban egy több mint másfél méter hosszú csukát fognia mágnessel. Bebizonyította, hogy ez a halfajta elektromos impulzusok kibocsátásával tájékozódik. A nilusi csuka valóságos élő mágnes: a pozitív pólus a fejében, a negatív pólus a farkában található. (Express)

BÉLYEGSAROK

A BÉLYEGEK FOGAZÁSAI

A bélyegeket ívekben nyomják és ezeket az íveket többféle módon fogazzák. Van keret, soros és fésű fogazás.

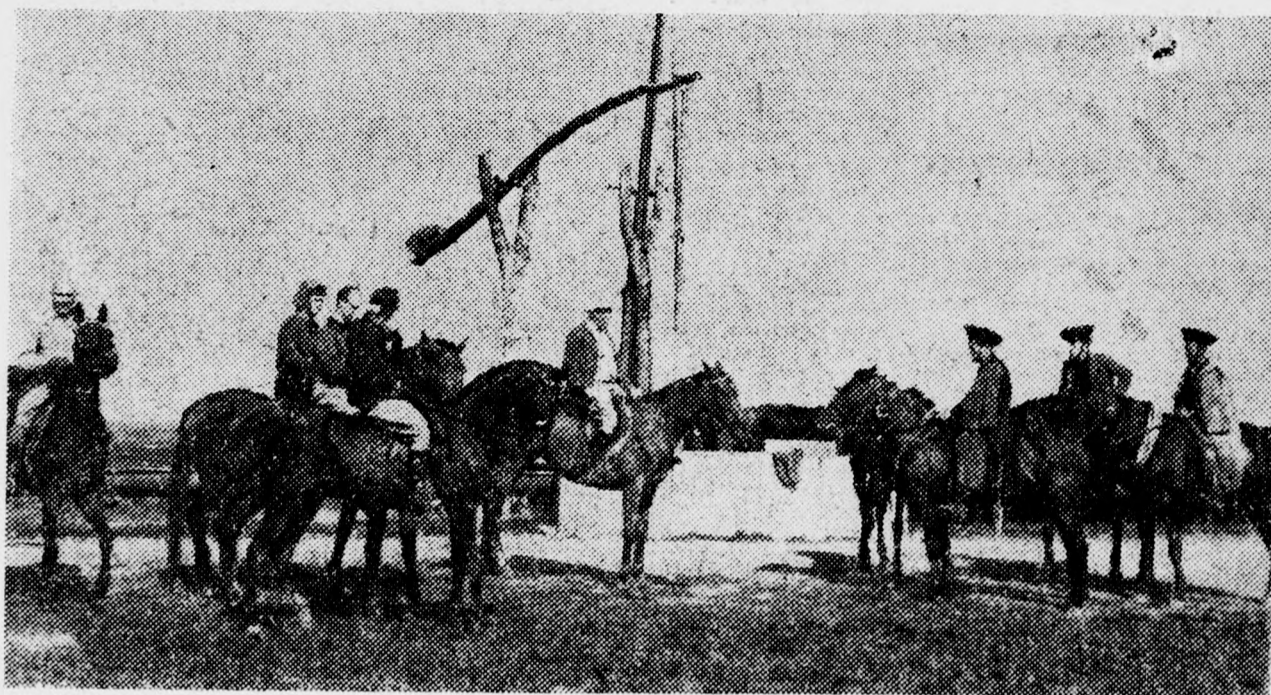
A keretfogazásnál a fogazógép, vízintés és függőleges sorokban álló tüvel egyszerre üti át a bélyegívet. Ebben az esetben az egyes bélyegek sarokfogazata egyforma és szabályos.

A sorfogazással a fogazógép, amelynek tüi egy sorban helyezkednek el, a bélyegív vízintés és függőleges sorközeit egyenként üti át. Ekkor a

bélyegek sarokfogazata soronként szabálytalanul alakul.

A fésűfogazással a fogazógépnek egy sorban és erőmerőlegesen álló tüi a bélyegív vízintés vagy függőleges sorait egyenként üti át úgy, hogy a sor bélyegeit egyszerre három oldalukon: felül és két oldalon látják el fogazattal. Az ilyen bélyegek sarokfogazata szabályos, tehát azonos a keretfogazatúakéval, ezért nehezen is különböztethető meg a keretfogazatú bélyegtől.

Megkezdődött az őszi lovastúra-szezon a Hortobágyon

Elsőként 25 svájci lovas turista érkezett Hortobágyra. A vendégek Tiszacsegétől Hortobágyig lovagoltak a pusztán, s közben megtekintették a híres rezervátum életét. A lovas turisták a hortobágyi gémeskútnál

(MTI Foto — Fényes Tamás felvétele)

KÉTEZER EMBER

a földesi határban

A földesi Rákóczi Termelőszövetkezet határában mintegy kétezer ember szorgoskodik ezekben a napokban, hetekben. A tsz-tagok mellett mintegy ezer családtag is részt vesz a nagy őszi munkákban. Mintegy száz ember dolgozik még most is a kertészetben; szedik a paprikát. Hogy a kukoricaterésben pontosan mennyi ember szorgoskodik, meg sem lehet mondani. Nemrégiben kezdődött meg ez a munka Szegedi 71-esnek a törésével, és

az átlagtermék 41,50 mázsa lett holdanként — csövesben számolva.

Az egyik fajta kukorica törése azonban még szinte be sem fejeződött amikor már újabb táblákba álltak bele a tagok, megkezdtek a Martonvásári 1-es betakarítását. Összesen —

a háztáji területtel együtt — már eddig mintegy 800 hold kukoricát törtek le. S a termés? Jámor István, a szövetkezet elnöke azt mondta: meg vannak vele elégedve. A martonvásári eddig körülbelül 50 mázsa a csöves átlagtermés, de természetesen vannak ennél jobb és gyengébb termést adó földek is. Ott ugyanis, ahol vízesebb volt a talaj, magasabba jött fel a talajvíz, kevesebb lesz a termés. Viszont ahol jó volt a munka, kevesebb a víz, ott a 60 mázsa holdankénti termést is meghaladják.

A kertészetben és a kukorica törésénél szorgalmasan

dolgoznak a szövetkezet tagjai. Van azonban ezen kívül még más munka is. Az 570 hold cukorrépában — amelyből 350 holdat már fel is ástak, és mintegy 400 vagonnal be is szállítottak — több száz ember dolgozik mindennap. Aztán a silózáásban is. Silótakarmanyt már eddig mintegy 150 vagonnal készítettek.

A földesi Rákóczi Tsz a legjobban gépesített szövetkezetek közé tartozik. Most is 40 gumikerekes traktor végzi szinte éjjel nappal a szállítást. Ezeket a gépeket 160 ember dolgozik, mégis alig-alig győzik a sok munkát. S ezen nem is nagyon lehet csodálkozni, hiszen csak most az őszi munkák során mintegy 6000 súlyvagonnyi termést kell betakarítani, behordani a szövetkezetbe. És a munkának csak a felsorolásával sem végeztünk még. Hiszen a lánctalpas és körmös traktoroknak és jó néhány embernek ad munkát az őszi szántás-vetés is. A földesiek pedig ezzel sem akarnak lemaradni.

A szövetkezetben ebben az évben 1200 holdon termelnek búzát, és már több mint 400 holdon földben is van a mag.

Az elmúlt esztendőben — ahogyan Jámor István, a szövetkezet elnöke mondta — a legtöbb munkával október végére végeztek. Ebben az évben is azt szeretnék — ha csak az időjárás nagyon nem hátráltatja a munkát, hogy e hónap végére a mélyszántás kivételével befejezzék az őszi teendőket.

Liszt Bartók emlékkiállítás

A Magyar Nemzeti Múzeumban az I. budapesti művészeti hetek sorozatában Liszt-Bartók emlékkiállítást nyitott meg dr. Ujfalussy József Kossuth-díjas főiskolai tanár. A kiállítás után Bartókné Pásztor Ditta és Tusa Erzsébet Bartók egyik művét adta elő. A képen: Bartókné Pásztor Ditta

(MTI Foto — Molnár Edit felvétele)

A Kodály-kórus bemutatót tart olaszországi műsorából

A jövő héten olaszországi szereplésre indul a debreceni Kodály-kórus.

Elutazása előtt bemutatót rendez a kórus október 2-án, délutél fél 11 órakor a debreceni Bartók-teremben. Vezényel Gulyás György I. színdíjas karnagy. A műsor első részében Szokolay Sándor „Istár pokoljárása” című művét mutatják be. A műsor második felében Liszt-, Bartók-, Kodály-kórusművek be-

mutatására kerül sor, majd részletek hangzanak el Kodály „Háry János” című operájából és Kacsóh Pongrácz „János vitéz” című dalművéből. Közreműködnek a Csokonai Színház művészei: Marsay Magda, Varga Magda, Gázó János, továbbá Kiss Vilmos hegedűn, Straky Tibor zongorán. A koncerten a Debreceni Zeneművészeti Szakiskola zenekara is fellép.

Jobban kielégíteni a fuvaroztatók igényeit

Az utasok jobb kiszolgálásáért

Ösztönzőbb bérezés az AKÖV-nél

Az új gazdasági mechanizmus

elemeinek alkalmazásáról

Valamennyiünket érinti, egész jövőnket meghatározza a párt Központi Bizottságának határozata a gazdasági mechanizmus reformjairól. Az új gazdálkodási módszerek kimunkálása már tart. Hajdú-Bihar megyében immár az új mechanizmus elemeit alkalmazva dolgozik a BIOGAL Gyógyszergyár, a Hajdú megyei Vegyipar-cikk-kiskereskedelmi Vállalat, a Medicor Művek debreceni üzemének kollektívája. A lényeg, a hangsúly tehát az előkészítő munkával együtt, vele párhuzamosan a gyakorlati teendőknél van.

Megkezdődött a gazdasági előkészítés, a vezetők felkészítése. Új fogalmakkal ismerkedünk, új feladatok várnak az üzemek, vállalatok, intézmények dolgozóira.

Ma még nem kevés azoknak a száma, akik nehezen tudják elképzelni például, milyen lesz az új helyzet a tervutasítós rendszer nélkül, milyen lesz a vezetők hatásköre.

Ezekről a kérdésekről beszélgettünk Tóth Istvánnal, a debreceni, 6. sz. Autóközlekedési Vállalat igazgatójával. Tóth elvtárs az Autóközlekedési Vezérgazgatóság ágazatimechanizmus-bizottságának tagja. Ez a bizottság az autóközlekedési szakmában előterjesztéseket dolgoz ki a reform ágazati problémáit illetően. Gyakorlati előterjesztésekről van tehát szó, olvanokról, amelyek közvetlenebbül is érintik a Hajdú-Bihar megyei gépkocsivezetőket, a fuvaroztatókat, a sok száz utast.

KÉRDÉS: Az autóközlekedési vállalatoktól eddig is elvárták a szállítatókat, a fuvaroztatókat, hogy minél kisebb ráfordítással dolgozzanak, hogy minél kevesebbet kerüljön a szállítás. A vállalatok nagyobb önállóságával, kezdeményezésével, a rugalmasabb mozgékonyabb vállalati munkával a jövőben nyilván is együtt jár, hogy a szállítatók maguk is jobban körültekintően, megvizsgálják, hogy lesz-e olcsóbb a fuvaroztatás, esetleg maguk is vásárolnak szállító járműveket. Hogyan biztosítható majd ilyen körülmények között az AKÖV eredményes, jövedelmező, nyereséges munkája?

VÁLASZ: Az bizonyos, hogy a termelő és a kereskedelmi vállalatok a gazdaságosabb tevékenység útját-módját kutatva mérlegre teszik a szállítási gazdaságosságát is. A nagyobb anyagi érdekelttség elvének megfelelően a fuvaroztatók keresni fogják a lehető legjobb árú szállítást és a szállítók között. Számolnunk kell tehát azzal, hogy az AKÖV monopóliumhelyzete megszűnik. Ebből következik az a feladat, amely már ma is gyakorlat nálunk:

az eddigieknél jobban, fokozottabb mértékben ki kell elégíteniük a fuvaroztatók, a megbízók igényeit.

Ez — ismétlem — nem új feladat. A gazdasági mechanizmus reformja is keret, amelyet a jobban, eredményesebben végzett munkának kell kitöltenie. Törekvésünk a fuvaroztatókkal való jobb együttműködésre már eddig is kielégítő eredményt hozott. Az AKÖV — bár az árvis és a jó mezőgazdasági termés megnövelte feladatait — Hajdú-Bi-

harban eleget tett a szállítási igényeknek. Az új gazdasági mechanizmus elemeinek alkalmazásához bevezetést jelent például, hogy a két nagy szállító, a MÁV és az AKÖV közös brigádokkal dolgozik. A komplexbrigádok eredményesen dolgoztak eddig is a megye vasúti csomópontjain. Egészen új a fuvaroztatók és a fuvarozók viszonyában az ez évben alkalmazott MÉK — AKÖV szocialistabrigád-szerződés is.

Egyrészt gazdasági mechanizmusunk tökéletesítését szolgálják a fentebb említettek, másrészt a gazdaságirányítási rendszer reformjának megfelelően a kölcsönös előnyök útján biztosítják a vállalatok együttműködését. Így például az AKÖV több kocsit biztosít, a MÉK pedig azt, hogy a teherkocsik visszautban is kapjanak fuvert, tehát hogy minél kevesebb legyen a járművek üresjárata. Ez a gyakorlat mindenképpen népgazdasági haszonnal jár.

KÉRDÉS: Az AKÖV végeredményben szolgáltató vállalat. Kiszolgálja a szállítatókat, de az utasokat is, és az egyének szempontjából ez a lényegesebb. A 6. sz. AKÖV dolgozóinak is egyaránt erkölcsi és anyagi érdeke, hogy minél többen forduljanak hozzájuk. Milyen módon szeltesse tehát megbízóinak körét a vállalat?

VÁLASZ: A nagyobb jövedelmezőség és az utasok jobb kiszolgálása, a szolgáltatás jellegű tevékenység bővítése feltételezi egymást. Ezzel nem várunk a jövő év végéig, nem is várhatunk vele addig. Felletes hatóságunk segítségével például az idén lényegesen javítottuk Debrecen és Hajdúszoboszló személyszállítási helyzetét. Az AKÖV csuklós autóbuszokat, Ikarusz 66-osokat és új taxikat állított forgalomba.

A korszerűsítés természetesen csak az egyik eszköz. A másik, amit az örvendetesen fejlődő idegenforgalom zökkenőmentes lebonyolítása érdekében tettünk. Kifejezetten a vállalati forgalmi-szervezőmunka javításával biztosíthatunk a hortobágyi lovasnapok vendégeinek szállítást. A Nemzetközi Camping- és Karavánzövetség debreceni utótagorázása alkalmával vállalatunk először a részvevők számára szerviz-szolgálatot létesített. A tapasztalatok kedvezőek a jövőre nézve, különösen, ha arra gondolunk, hogy a személykocsik száma egyre gyarapszik.

Több elgondolásunk van az utazóközönség közvetlen kiszolgálásának javítására.

A szolgáltatási kör bővítése azért is indokolt, mert mind többben veszik igénybe autóbuszainkat, mind több a hosszútávú igénybevétel vagy a többnapos kirándulás, tanulmányút stb. Így például van egy olyan elgondolásunk, hogy a távolsági járatokon bevezetjük a büfészolgálatot, a nemzetközi, üdülőhelyi és turistajáratokon a képes levelezőlapok árusítását. Bélyegeket, emléktárgyak árusítását lehetne rendszeresíteni, megoldva azzal, hogy a levelezőlapokat postára is adjuk. Keressük a lehetőséget annak, hogy kisebb csoportok olcsó, megfelelő színvonalú utazását biztosítsuk mikro-, illetve 17-18 ülőhelyes minibuszokon. Bővítjük a szolgáltatást a kislakásépítési program munkálatait elősegítő téglafuvarozás vállalásával. Elsősorban Debrecenben szervezeten szeretnénk megoldani kedvező díjtétellel a gázpalackok szállítását.

KÉRDÉS: Remélhető, a vállalat valamennyi dolgozója átérzi a fontosságát a jobb munkának. Hiszen a szolgáltatások bővítése a kulturáltabb utazást segíti, végeredményben közügy, és

ügymond személy szerint minden vállalati dolgozó a zseben is lemerítheti majd, ha hibázott, ha nem dolgozott pontosan. Ez már ugyan az anyagi érdekelttséghez tartozik. A Központi Bizottság határozata hangsúlyozza, hogy hatékonyabban kell érvényesülnie a szocialista bérezés elvének. Hogyan ösztönzik az AKÖV-nél az embereket a jobb, eredményesebb munkára?

VÁLASZ: Már korábban is mondtam, hogy nem teljesen új dolgokra kell gondolnunk. A debreceni, 6. sz. AKÖV-nek gyakorlati tapasztalatai vannak a közelműltből és a jelenből egyaránt a dolgozók anyagi érdekelttségére vonatkozóan.

A helyesen megválasztott anyagi ösztönzőknek mindig is nagy szerepük volt. A termelékenység növekedését például jól szolgálta a gépkocsivezetőknek alkalmazott teljesítménybérezési rendszer. Ez a gépkocsivezetők átlagos keresetét is lényegesen emelte.

KÉRDÉS: Többféle kísérleti rendszerrel találkozunk utabban a vállalatoknál. Az AKÖV nem alkalmaz kísérleti jellegű bérezési formát?

VÁLASZ: Van ilyen jellegű intézkedésünk. Hadd tegyem mindjárt hozzá, megítésem szerint úgy kell helyesen értelmeznünk a gazdasági mechanizmus reformjára vonatkozó határozatot, hogy annak bevezetési határidejét megelőzően is egy sor feladat megoldását napirendre kell tűzni. Így vagyunk a bérezéssel is. Az idén először kísérletként, majd véglegesen bevezetjük a gépkocsi-karbantartó munkások ösztönzőbb bérezését. Akkor nagyobb a keresetük, ha a gépkocsik üzemképesek. Igli András csoportja például most egy hónapban 3830 forinttal több bért kapott, mint a korábbi sima órabéres rendszerben. Növekedik egyúttal a kis szervezeti egységek és vezetőik felelőssége is, hiszen a csoport jövedelmének, keresetének nagysága egyrészt a vezető szervezőképességétől függ. Újként alkalmazta vállalatunk azt is az idén, hogy a vállalat felső vezetőinek nincs előre kitűzött prémiumfeladata, csak egy: a vállalat ösztönzőségének gazdaságossága. Ezt majd az éves mérlegbeszámoló alapján bírálják felül. Újként került alkalmazásra az is, hogy az összes prémiumkeret 70 százalékat a vállalat a saját maga által meghatározott célok alapján használja fel. Ezzel lényegesen növekedett a vállalat önállósága és végre a „negyedéves szemlélet” helyett az éves összunka elbírálása a lényeges.

Kiindulási pontunk az, hogy a jelenlegi tevékenységünk javításával, finomításával fokozatosan kell eljutnunk az új gazdálkodási módszer alkalmazásához. Gondot fordítunk éppen ezért már a jelenben a dolgozók felkészítésére. A felkészülés egyik állomásaként a pártvezetőség aktívártekezelést tartott. Megtanácskoztunk a határozatból már jelenleg is adódó tennivalóinkat.

Egyik legfontosabb feladatunknak tartjuk, hogy a legjobb formát találjuk meg a dolgozók tényleges érdekelttségéhez, ahhoz, hogy minden dolgozó ösztönözött legyen, becsülettel törekedjen a jobb munkára.

Megtiszteltetés lehet valamennyiünk számára, hogy 1967. január 1-től az AKÖV újabb kísérleti elemeket fog kipróbálni. Az élüzem címet kétszer egymásután elnyertük. A kongresszusi versenyben is jó eredményeket értünk el. Szép biztatás ez a jövőre, arra, hogy feladatainkat a jövőben is maradéktalanul teljesítsük — mondotta befejezően Tóth István igazgató.

Sütő Gyula